CUMA
20 MAYIS 1932
7 inci sene No. 2252
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Devlet Demiryolları Idaresinde Haziran dan Itibaren Memur Adedi Mühim Bir Derecede Azaltılıyor..

İktisat ve Demokratlık

Demokratlık nedir? İntihabat, matbuat, içtima hürriyetidir. Bu üç hürriyet garpten uzaklaşıyor. Demokratlık uzaklaşıyor.

Bir büyük memlekette demokratlık var diyorlar. Halbuki orada tasarruf şiddetle temerküzleşmektedir. Orada trustların iktisap ettikleri siyasî nüfuza bakılırsa, o memleketin kendine, model demokrat memleketi adını nasıl verdiğine hayran olunur.

Avrupada girift hemşire sanayiler ve hemşire bankalar var Bunların idare meclisleri hep ayni idare meclisleridir. Şu şirketin idare azaları başka 500 müessesenin de idare azalarıdır. Toplansa, tekmil Avrupada birkaç bin kişiden fazla iktısat ve politika şefi yoktur. Avrupanın bütün nikü bedi bunların elindedir. Avrupada demokratlık nazariyeleri hakkında tonlarca kitap basılmasma rağmen; demokratlık denilen şey görünmez olmuştur, sanki tebehhur etmiştir.

Doğrusu şudur ki garpte demokratlık, kitapta, gazetede, Mecliste, radyoda kaldı. Artık garp memleketlerinde beynelmilel inhisarlar var. Bu inhisarların ilerlemesi demokratlığı öldürüyor. Onların ilerilediği istikametten demokratlık gerileyor. Garpte inhisarlar azamî ittisarı alıyorlar, demokratlıklar asgarî hadlere iniyorlar. Başka tabirle, inhisarların hacmi artıyor, demokratlığın hacmi ufalıyor. Tek noktaya müncer oluyor. O nokta da, yalnız akıllarda kalıyor, fi'lî hayatta değil.

Garpte inhisarlar ilerledikçe, intihabat, matbuat, içtima hürriyetleri geçmiş asırların kıymetli vediaları gibi süs halini alıyorlar. Olsa da olur, olmasa da seviyesine düşüyorlar. Bir hayat zarureti, bir hayat şartı olmaktan çıkıyorlar. Meselâ, şu memleketin politika intihabatın da kazanmak için lâzım olan servet rakamla gösterilmektedir. Diğer bir memlekette bir senato azasının reyi paramızla şu kadar yüz bin lira hesap ediliyor. Matbuatı hür sayılan bir başka memleketin tekmil matbuatının dört grup elinde olduğunu bildiriyor. Sözde içtima hürriyetinden bahsediliyor, hakikatte takyitten başka bir şey görülmiyor.

Demokratlığı kurtaracak tek usul olabilirdi: Cihan inhisarlarının çözülmesi. Halbuki aksine olarak bunlar bilhassa buhran zamanlarında tekevvün ediyorlar, serpiliyorlar. Buhran kadar inhisar doğuran amil yoktur. Yüz yıllık buhranlar ve inhisarlar tarihi böyle gösteriyor.

Buhranla inhisar arasındaki bu riyazî rabıtanın izahı şudur: Buhran, küçük müesseseleri kolayca yere seriyor. Piyasanın alçaldığı bu zamanlarda küçük müesseseler iktısadî sukutun hendeklerine yuvarlanıyorlar. Bu felâkete düşmemek içindir ki, müesseseler bir araya geliyor, trust, kartel, koncern, syndikat halinde inhisarlar vücude getiriyorlar. Buhran esnasında mukavemet kuvveti kazanıyorlar ve buhran geçtikten sonra da meydanı rakipsiz buluyorlar, dünyayı taksim ediyorlar.

Türkiye, cihan inhisarları hareketini yakından takibe mecburdur. Beynelmilel inhisarlar ile demokratlık arasındaki boğuşmada Türkiyenin mevkii muayyendir. Türkiye bu mevkiini, Türkler denilen camianın birleşerek toplanması ve yakından ve daha yakından sıkışmasını temin ederek kuvvetlendirebilir

Müderris
Nizameddin ALİ

Devlet demiryollarında tensikat

Yeni kadroya göre 943 memur hazirandan itibaren açıkta kalacaktır

Açıkta kalacaklara tazminat

Rıfat Beş

ANKARA, 19 (Telefon) — Devlet Demiryolları ve Limanları umum müdürlüğü 932 bütçesi ruznameye alınmıştır. Önümüzdeki hafta zarfında meclis heyeti umumiyesinde müzakere edilecektir. Bütçe encümeni bu bütçeye dair hazırladığı esbabı mucibe mazbatasında idarenin işletme umurunun ağır masrafları iltizam eden yol teşkilât ve personel işinde boğulup kaldığını ehemmiyetle tasrih eylemiştir. Mazbatada verilen malûmat ve tafsilâta göre 931 bütçe tatbikatile idareden 565 memur ve müstahdem çıkarılmıştır. 932 bütçe kanun lâyihasına raptedilen yeni kadrolara göre de 943 memur ve müstahdem kadro harici kalacaktır. Bu vaziyet hak-

[Devamı 6 ncı sahifede]

Kibrit kıralının ölümü bize de dokundu!

Çünkü kibrit şirketi teahhüt etmiş olduğu paraları hükûmete vermedi

Şirket protesto edildi

Büyükderedeki kibrit fabrikasına bir nazar

Kibrit kralı Kreuger'in ölümü dünyanın her tarafında olduğu gibi, bizde de fena tesirlerini göstermiş ve neticelerini hissettirmiştir. Kreuger'in tröstü ile alâkadar olan bizim kibrit şirketi de bu intihar hâdisesinden müteessir olmuştur.

Kibrit ve çakmak inhisarı bugün hali faaliyette bulunan şirketin uhdesine verilirken, şirket, hükûmete her ay hissei temettüden başka 10 milyon Dolarlık bir istikraz yapmağı da kabul ve taahhut etmişti. Hükûmet, bu 10 milyon Doları ceste ceste ve bir ay evvelinden haber vermek şartile almak hakkına malik bulunmaktadır. 10 milyon Doların 8,5 milyonu mart 1931 bidayetine kadar alınmıştır. Bundan sonra kalan 1,5 milyon doların yarmışar milyon dolar olarak birinci taksiti nisan bidayetinde, ikincisi mayıs nihayetinde ve üçüncüsü de temmuz bidayetinde verilerek ikmal edilecekti. Mart bidayetine kadar teahhüdünü muntazaman ifa edebilen kibrit şirketi mart içerisinde Kreugerin ölümü ve bunun doğurduğu netayiç üzerine vakti gelen nisan taksitini veremiyecek vaziyete düşmüştür.

Aldığımız malûmata nazaran, bu yarım milyon Dolarlık taksitin verilememesi üzerine Hükûmet şirketi protesto etmiştir. Şirket bu vaziyet karşısında Hükûmetle temasa girişmiştir. Bunun için Hükûmetle şirket muhaberede bulunmaktadır.

Vali konağında fakir ve hasta çocuklar için dün gece verilen müsamereden bir intiba

Tasfiye Başlıyor

Çıkarılacak memurların listesi yapılıyor

Tütün ve Müskirat inhisar müdirleri
Asım ve Hüsnü Beyler

İnhisar idarelerinde, aciz ve kabiliyetsizlikleri, ahlâk ve sicilleri itibarile tasfiyeye tabi memurların tesbitine başlanmıştırı. Ay sonunda bu gibilere tebligat yapılarak alâkaları kesilecek ve kendilerine müddeti hizmetlerine göre ilk iki sene için birer, müteakıp sene için dörtte bir nisbetinde tazminat verilecektir.

İnhisar idarelerinin yeni kadroları da derdesti tebliğ bulunmaktadır.

Fazlı ve Ali Rıza beyler

Yeni tayinleri millî iradeye iktiran etti

İstanbul Vali muavini Fazlı Beyin birinci umumî müfettişlik başmüşavirliğine ve yerine de Polis müdürü Ali Rıza Beyin tayinlerinin tekarrür ettiğini yazmıştık. Alman malûmata göre, Fazlı ve Ali Rıza Beylerin bu memuriyetlere tayinleri millî iradeye iktiran etmiştir.

Tebliğatın haziranda yapılması bekleniyor.

Polis müdiriyetine de Bakırköy kaymakamı Fehmi Beyin tayini kuvvetlidir.

İdam edildi

MUĞLA, 19. A. A. — Bodrum Yalısı köyünden Hacı Hüseyin ve Bekir ile karıları Ayşe ve Fatmayı öldürerek cesetlerini denize atan ve Milasda oturan Van Muhacırlarından Kürt Mehmet hakkındaki idam hükmü bu sabah infaz edilmiştir.

Hüseyin Rahmi Bey

MİLLİYET için yazdığı romanında tahlil ve izah ediyor:

İnsanlar ölürlerken gözlerini yeni ve bilmediğimiz bir âleme mi açıyorlar?

İçimizde ve.. aramızda yaşayan ölüler mi var?

Ruh var mı?

Yaşıyor mu?..

Ebedî mi?

Romanın ismi:

Ölenler Yaşıyorlar mı?

dır. Büyük roman üstadı bu eserini uzun bir sây ve tetkik mahsulü olarak *MİLLİYET* için hazırlamıştır.

Pek Yakında

14 yıl Evvel

Gazi Hz. nin Samsuna ayak bastıkları gün tesit edildi

SAMSUN, 19. A. A.— Gazi Hazretlerinin millî mücadeleye başlamak üzere 14 yıl evvel Samsuna ilk ayak bastığı 19 mayıs Gazi günü merasimi fevkalâde ile tes'it edildi.

Sabah saat 9,30 da bütün fabrikaların düdüğiyle merasimin başladığı ilân edildi. Limanda bulunan vapurlar düdük çalmak suretiyle merasime iştirak etti. Vapurlar, motörler ve Samsun'un resmi ve hususî bütün binaları bayraklarla donatıldı. İstiklâl marşını müteakip belediye âzasından bir zat tarafından bir nutuk irat edildi. Asker, jandarma, polis ve mekteplilerle esnaf cemiyetleri tarafından yapılan geçit resmini müteakip, alây, Gazi konağına geldi. Burada dahi fırka âzasından bir zat tarafından bir nutuk iratedilerek merasime nihayet verildi. Gece fener alâyları yapılacak ve Halkevinde bu gecenin şerefine bir müsamere verilecektir.

Tayyareyle Posta..

Nakliyat bir iki ay sonra başlıyor

Haya yollarında rasat ve telefon istasyonları yapılıyor..

Şehirlerimiz arasında tayyare ile yolcu ve posta nakliyatı hakkında tetkikatta bulunmak üzere hükûmetle bir mukavele aktetmiş olan Curtiss Wright grubu mümessili M. Robertson'un tetkikatını ikmal ederek raporunu hükûmete verdiğini yazmıştık. Evvelce de yazdığımız veçhile İstanbul - Adana - Gaziantep - Urfa - Diyarıbekir arasında ilk hava hattı tesis edilecek ve İstanbuldan Ankara'ya iki saat 3 çeyrekte ve Diyarıbekire de bazı yerlerde tevakkufler de dahil olduğu halde 11 saatte gidilebilecektir. Bu hatlarda yolcu ve posta nakliyatına başlanmak için muayyen yerlerde hava rasat, telsiz telefon merkezleri, tamirhane ve mecburî iniş mahalleri tesisi lâzım gelmektedir. Şimdilik İstanbul, Eskişehir, Ankara, Konya, Adana, Diyarıbekir'de rasat, telsiz telefon ve tamir merkezleri tesis edilecektir. Şirket en kısa bir zamanda bu tesisati ikmal edecek ve üç, dört aya kadar İstanbul ile Diyarıbekir arasında tayyare ile posta nakliyatına başlanacaktır. Şimdilik elde mevcut 3 tayyare posta nakliyatına tahsis edilecektir. Bilâhare tayyareler tezyit edildikçe yolcu nakline başlanacaktır. Yolcu için sekiz kişilik iki motörlü tayyareler kullanılacaktır. Hava hatlarında son zamanlarında yetişmiş ve her türlü hava seferleri yapabilecek kudret ve kabiliyette bulunan Türk pilotları istihdam edilecektir.

M. Robertson

Hava hatlarının işliyebilmesi için millî bir anonim şirket teşkili mukarrerdir. Teşkil edilecek şirketin esasları, M. Robertson'un verdiği raporun tetkikinden sonra Hükûmetle Curtiss Wright grubu arasında cereyan edecek müzakerat neticesinde tekarrur edecektir. M. Robertson tetkikatını ikmal ettiğinden Amerika'ya avdet etmiştir.

Dün zelzele oldu

Dün öğleden sonra saat ikiye çeyrek kala şehrimizde bir zelzele olmuştur. Halkın ekserisi bu saatte işlerile meşgul bulunduğundan zelzele pek az kimse tarafından hissedilmiştir. Rasathaneden verilen malûmata göre zelzele az devam etmiştir.

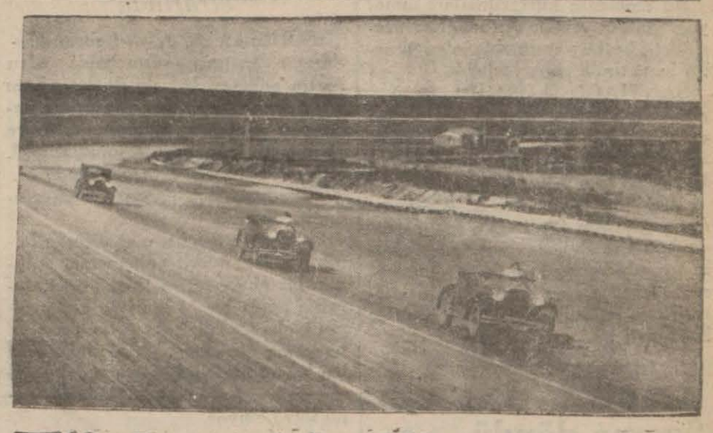

Türkiye'de ilk otomobil sür'at yarışı..

Milliyet 17 haziranda bir otomobil sür'at yarışı yapıyor?

Yarış nasıl yapılacak, kimler iştirak edecek, kayıt ne günü?

Türkiye Türing ve otomobil kulübü ile gaztemiz tarafından bir sür'at otomobil yarışı yapılmasma karar verilmiştir. Türkiyede yapılacak olan ilk otomobil yarışı olacak olan bu sür'at müsabakasının bütün otomobil meraklılarını alâkadar edeceğine şüphemiz yoktur..

Yarışın tertibi için teşkil edilen komite dün içtima etmiş ve Reşit Saffet Beyi riyasete intihap ettikten sonra Vali Beyden yarışı himayesine almağı ricaya karar vermiştir. Yarışa ait nizamname kaleme alınır alınmaz gazetemizde neşredilecektir. Şimdilik verilen karar şu hususata aittir:

1 — Yarış İstinye köprüsünün Maslak tarafından başlayacak ve Zincirlikuyudaki karakolun önünde bitecektir.

2 — Yarışa üç sınıf otomobil girecektir.

a — Amatörler tarafından sürülecek olan hususî otomobiller,

b — Şoförler tarafından sürülecek olan hususî otomobiller,

c — Taksi otomobilleri.

[Devamı 6 ncı sahifede]

Döviz hakkında hazırlanan izahname

Beş numaralı kararnamenin 7 nci maddesi ne suretle tatbik edilecek?

ANKARA, 19 (Telefonla) — Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 5 numaralı kararnamenin 7 inci maddesinin sureti tatbikine dair hazırlanan izahnameyi bildiriyorum:

1 — Türkiye'de mukim hakiki ve hükmî şahıslar, ellerinde bulunan, yani Türkiye'de veya hariçte kâin banka ve müesseselere mevdu dövizlerini Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirmeğe mecburdurlar.

[Devamı 6 ncı sahifede]

Tütün konferansında üç celse daha var

Murahhaslar dün müzeleri ve Dolmabahçe sarayını gezdiler

Balkan Tütün konferansı murahhasları dün sabah müzeleri ve Dolmabahçe sarayını ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaret esnasında kendilerine Türk murahhaslarından bazıları da refakat etmişlerdir.

Balkan Tütün konferansı beşinci içtimaını öğleden sonra Ticaret odasında yapmıştır. Reis vekili Nemli zade Mithat Bey Avrupaya gitmiş olduğundan İktısat vekâleti namına konferansa iştirak

[Devamı 6 ncı sahifede]

HARIÇTEN ALDIGIMIZ TELGRAFLAR

Diri diri Gömüldüler

Cenubî Amerikada bir tünelde facia

VALPARAİSO, 19. A. A.— Las Raicas tünelinde bir inhidam vukua gelmiş ve 42 amele toprak altında kalmışlardır.

Bu amelenin kurtarılmaları ümidi yok gibidir. Amele Anddağları üzerindeki hatta yapılmakta olan tünelin inşaatında çalışıyorlardı.

SANTİAGO D UCHİLİ, 19. A. A. — Son gelen resmî haberler Raicas tünelinde toprak altında gömülü kalmış olan amelelerin sağ olduklarını temin etmektedir.

VALPARAİSO, 19. A. A. — Andes dağlarının Chili sathı maili üzerindeki Las Raieas tünelinde vukubulan inhidamda toprak altında gömülü kalmış olan 42 amelenin kurtarılması hakkındaki bütün ümitler kesilmiştir.

Arap Saçına döndü

Lindberg meselesinde yeni yeni safhalar

NEVYORK, 19. A. A.— Lindbergh'in çocuğu meselesi her gün başka bir safha arzetmektedir. Evvelki gün hain rolü milyoner Curtiss'de dün bahriyeli Parzych'de idi. Bugün ise klişe mensuplarından Boseon-Peacack'dadır.

Filvaki dün akşam verilen malûmat hilâfına olarak 25.000 lirayi kendi namına depozito etmeğe Lindbergh'i ikna eden M. Curtiss olmayıp esrarengiz papazdır. Papaz, M. Curtiss'in beyanatına göre Lindbergh'i mütemadiyen aldatmağa kendisini teşvik etmiştir.

M. Curtiss, ilâve ediyor: Kendi irademin hilâfına hareket edecek bir raddeye gelmiştim.

Polis hali hazırda çocuğun 1 mart tarihinde saat 8 ile 10 arasında, yani kaçırılmış olduğu ande ölmüş olduğu fikrinde bulunmaktadır.

Milyoner Gurtis le Lindbergh karşı karşıya

NEVYORK, 19. A. A.— Bugün Hopvell'de Curtiss ile Lindbergh karşı karşıya gelmişler ve milyonerin ittihamına müteallik merasim icra edilmiştir. Bu esnada Curtis başını çevirdiği halde Lindbergh tamamile souk kanlılığını muhafaza etmiştir.

Curtis, Flemington hapishanesine muvasalât ettiği zaman mahpuslar tarafından yuha ile karşılanmıştır.

M. Curtis'in garip vaziyeti

NEVYORK, 19. A. A.— M. Curtiss'in harekâtı hakkındaki tahkikat, fevkalâde garip tafsilâtın meydana çıkmasına sebep olmuştur. Mümaileyhin Long-İsland kaçakçılarından birisile yapılan muvacehesini müteakip iğfalkârane hareketlerini itirafa mecbur kalmış olduğu şimdi anlaşılmaktadır.

Zabıtaya nazaran, esasen Curtiss'in şüpheli vaziyeti, Lindbergh'in istihdam etmiş olduğu hususî bir taharri memuru tarafından meydana çıkarılmıştı.

Bu memur, zikri geçen İskoçyalı kaçakçı ile münasebet tesisine muvaffak olmuş ve merkûm kendisine Norfold zabıtası nezdinde müdahelede bulunması için Curtiss'e mühim bir meblâğ vermiş olduğunu öğretmiştir. Fakat Curtiss vadini tutmamıştır.

Bu esnada kaçakçı, Curtiss ile muvacehe olunmuş ve Curtiss itirafa mecbur edilmiştir.

Zabıta, kaçakçılar tarafından hayatına kastedilmesin diye Curtiss'i sıkı bir nezaret altında bulundurmaktadır.

Mümaileyh müteaddit defalar istiçvap edilmiştir.

Norfold zabıtası mümaileyhin çocuğun kaçırıldığı geceyi nerede geçirmiş olduğunu kontrol etmiş ve otomobilindeki çamurlarla Hopevell'den alınan çamurları mukavese eylemiştir. Curtiss'in karısı suikast esnasında mümaileyhin evinde bulunduğunu temin eylemektedir.

M. Herriot Hazırlanıyor

Yeni kabinenin bünyesi hakkında tahminler

Lebrun-Herriot mülâkatı etrafında

PARİS, 19. A. A.— Lebrun-Heriot mülâkatını mevzuu bahis eden Matin gazetesi her iki devlet adamının Lozan konferansı hakkında konuşmuş olduklarını tahmin ediyor ve çünkü bütün umumî tahminlerin M. Heriot'nun hariciye nezaretinde M. Tardieu'ye halef olacağı merkezindedir, diyor.

Bu gazete meclis mahafilinde henüz miktarı tesbit edilememiş bulunan bir ekseriyete istinat etmek suretile geniş bir temerküz kabinesinin tesisi lehinde sarih bir cereyan teressüm etmekte olduğunu, fakat bir kartel hükûmetinin meydana gelmiyeceğinin muhakkak bulunduğunu ilâve ediyor.

M. Lebrun, süferayı kabul etti

PARİS, 19. A. A. — Reisicümhur M. Lebrun, bu sabah Elysee sarayında kendisini tebrike gelen sefirleri kabul etmiştir.

Papanın vekili, müteveffa M. Doumer'in katli hâdisesinin cihanda uyandırmış olduğu infialden bahseylemiştir. Mümaileyh demiştir ki: Fransa, düçar olduğu matem içinde, vekar ve sekinetini aslâ kaybetmemiş ve şayanı takdir bir sükûn ile ve kanunu esasisinin ahkâmını serbest bir surette yerine getirmek suretile riyaseti cümhur makamının salâhiyetlerini ahil olan ellere tevdi etmesini bilmiştir.

Papanın vekili, süfera heyetinin ihlâs ve sebat ile teşriki mesai edeceğine dair M. Lebrun'e teminat vermiştir.

Kalem klüpleri ve sulh

BUDAPEŞTE, 19 A.A. — "Katiyyen siyaset yok". Şeklindeki parolaya rağmen "Kalem Klüpleri" nin beynelmilel 10 uncu kongresinin bütün müzakerelerine siyasî münakaşalar hâkim olmuştur.

Müzakeratın mevzuu: "Kalem klüpleri" siyasetle istigal etmeksizin, sulhe nasıl hizmet edebilirler" Şeklinde olduğundan dünkü içtima neticesinde hâsıl olan intiba, kongreciler ekseriyetinin sulh lehindeki her türlü nümayisin tamamen siyasî bir hareket teşkil edeceğine kani bulundukları merkezindedir.

M. Jules Romains, ifade ve beyan serbestisinin "Kalem Klüpleri" nin en esaslı gayesi olan sulh ve beynelmilel itilâf fikirlerini teshil edeceği şeklinde bulunan Fransız tezini şiddetle müdafaa etmiştir.

İtalyan fütüristlerinden M. Marinetti, bir takım ihtiraslı kayitler dermeyan etmiştir.

Kongre, bir aralık harsî ve siyasî grupları edebiyatın serbestisi ile kabili telif olamıyacak bir mahkûmiyet mevkiinde bulundurdu. memleketlere ve resim jimlere karşı bir nümayiş manzarası arzetmiştir.

Yanan vapurdan 70 kişi meydanda yok

Vapur yanarken kahramanlıklara olduğu kadar facialara da sahne oldu

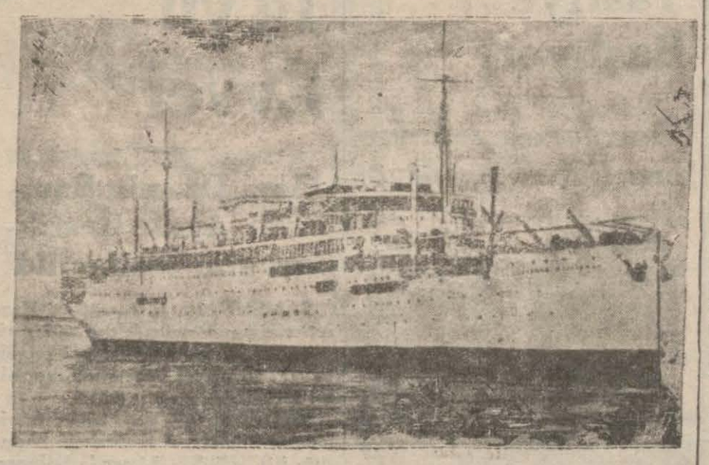

Yanan vapur

ADEN, 19. A. A.— Bugün Andre Lebon vapurile buraya gelen Georges Philippar yolcularının hepsi de felâkete ait olan rivayetlerinde yangının sür'atle sirayet ve intişar etmiş olduğunda ısrar eylemektedirler.

Bunlardan birisi bilhassa yolculardan 400 kişinin vapurun baş tarafına iltica etmesine ateşin mani olduğunu söylemiştir. Bunlardan bir çoğu yanarak veya boğularak ölmüştür. Bunu söyleyen kimse ile zevcesi, kendilerini denize atmak süretile ölümden kurtulmuşlardır. Kendileri Georges Philippar'ın sandallarına alınmışlardır.

Felemenkli bir doktor ile zevcesi, çocuklarının gözleri önünde diri, diri yandığını görmüşlerdir. Dumanın tesirile uyanan doktorla karısı, yakınlarında bulunan kabineye koşmuşlar ve orada çocukları ile beslemesini alevler içinde bulmuşlardır.

Soviets Kaia Neft'in karaya çıkarmış olduğu yolcular, bu geminin gerek yolcularının ve gerek mürettevatının hattı hareketinden ve Rus tahlisiyecilerinin muamelelerinden sitayisle bahsetmektedirler, 130 kişinin kaybolduğu zannolunmaktadır.

Fransız menabiinden alınan malûmata göre bali hazırda kayıpların miktarı 91 dir.

Yangın nasıl çıktı

ADEN, 19. A. A.— Georges Philippar'da yangının çıkmış olduğunu haber vererek istimdat etmiş olan Tien Çin'li maden mühendisinin zevcesi yangının başlangıcı hakkında âtideki malûmatı vermektedir:

Pazartesi günü gecenin ikisinde Gardafui burnunun fenerine bakmak üzere güverteye çıkmıştım. Kamarama indikten birkaç dakika sonra tavandaki elektrik ziyasının kuvvetinin fevkalâde azalmakta olduğunu gördüm. Kamarotu çağırmak istedim, fakat zil elimde kaldı. Çünki teller erimişti. Nöbetçi zabitine haber vermek üzere hemen koştum. Kamarama avdet ettiğim zaman dıvarların içinde bir çatırtı hissettim. Birkaç saniye sonra kamaram dumanla doldu ve tahtaların arasından alevler fıskırmağa başladı.

Yangın haber alınır alınmaz makineler durduruldu ve yangını boğarak bastırmak maksadile bütün lom bar delikleri sıkı sıkı kapatıldı. Mamafih, yangın şayanı hayret bir süratle intişar etti. Bir müddet sonra bütün yolculara güvertede tahlisiye sandalları yanında toplanmak emri verildi.

Kurtulanlar

ADEN, 19. A . A.— Andre Lebon gemisi dün gece yarısı Cibutiden Aden'e gelmiştir. Vapurda Georges Philippart felâketinden kurtulmuş 34 yolcu bulunuyordu. Daha evvelce Aden'e gelmiş olan yolcular, bu son gelenleri bekliyorlardı. ,

Felâket anında birbirinden ayrı düşmüş olan aileler efradının bulunmaları tavsifi gayri kabil meserret ve saadet sahneleri arzetmiştir.

PARİS, 19. A. A.— Şark kumpanyasına mensup Kaiser İ Hind vapuruna Mesajeri Maritim kumpanyası tarafından gönderilen telgrafa mezkûr gemiden gelen cevapta gemi içinde Georges Philippart yolcularından kimse bulunmadığı bildirilmiştir.

ADEN, 19. A. A. — Buraya gelen son haberlere nazaran Georges Philippart vapurunun erkek ve kadın yolcularından 70 kişi noksandır. Kazazede vapurun oda hizmetçilerinden Fransız Mlle. Berthe Helbout'un kahramanlığı hasseten kaydedilmiştir.

Alevler gemiyi yaladıkları sırada bu matmazel bütün kamaraları gezerek müthiş yaralardan muztarip olan 12 yaşındaki bir kızcağızın ebeveynini aramağa çıkmıştır. Yaralı çocuk, tahlisiye sandallarından birine nakledilirken aldığı yaralardan müteessiren ölmüştür.

Do - X tayyaresi

NEVYORK, 19 A. A. — Birkaç ay evvel Cenubî Amerikadan buraya gelmiş olan DO - X Dornier tayyaresi bu sabah Harbour Grace istikametinde havalanmıştır. Buradan Atlas denizi ve Acores adaları tarikile Lizbon'a muvaselât için tekrar uçacaktır. Mezkûr tayyare takriben 12 ay evvel Lizbondan cenubî Amerikaya uçmuştu.

M. Mac Donald İskoçya'da istirahat edecek

LONDRA, 19 A.A. — M. Mac Donald, Lossiemouth'a gitmek üzere dün saat 19,30 da Londra'dan hareket etmiştir .

Bira da içilemez

VAŞİNGTON, 19 A.A. — Âyan meclisi, yüzde 2, 3, 4 nisbetinde alkolü havi biranın imal ve satışının serbestisine müsaade verilmesi hakkında vaki olan kanuni teklifi reddetmiştir.

Yeniden Çarpıştılar

Altı ölü ve otuz yaralı daha var

BOMBAY, 19. A. A.— Polislerin ekserisi 3 günden beri bilâ inkita vazife görmüş olduklarından yorgunluktan bitgin bir halde bulunmaktadırlar.

Şimdiki halde şehirde nisbî bir sükûnet hüküm sürmektedir. Yağmacılık hareketleri süratle bastırılmıştır. Maamafih mensucat imalâthanelerinin bulundukları mıntakadaki sükûnetin muvakkat olmasından ve kargaşalıkların yeniden daha şiddetle başlamasından endişe edilmektedir.

BOMBAY, 19. A. A. — Şehir her gün mütemadiyen gelmekte olan muhacirlerle doludur.

BOMBAY, 19. A. A.— Bu sabah erkenden şehrin şimal kısmında yeniden bir takım kargaşalıklar olmuştur. Mecusî çulhalar, yoldan geçen müslümanlara taarruz etmişler ve bunlardan birisini öldürmüşlerdir.

Bunu takip eden arbede esnasında polis, silâh istimal etmiştir. 5 telef ve 30 yaralı vardır.

50 amele tevkif edilmiş ve 40 iplikhanenin kapadılmasına mecburiyet hâsıl olmuştur.

BOMBAY, 19. A. A. — Zabıta bu sabah bir ekmek arabası içinde nakledilmekte olan külliyetli mikdarda silâh ele geçirmiştir. Ekmeklerin altına sokularak saklanmış olan bu silâhların içinde bir çok bıçak, kama ve küçük balta bulunmuştur. Bu araba mecusî kıyafetine girmiş bir müslüman tarafından sevke dilmekte idi. Bu adam taşadığı silâhlar meydana çıkarıldığı vakit halkın gösterdiği hiddet ve tehevvürden güç halde kurtulmuştur.

Japon kabinesi

TOKİO, 19. A. A.— Pek yakında teşkili mümkün olan kabinenin mahiyeti hakkında M. Suzuki ile M. Araki arasında şimdi bir itilâf hâsıl olduğu söylenmektedir.

HARBİN, 19 A.. A. — Ungari nehri boyunda avlanmağa çıkan bir İngilizle bir Amerikalı 2 Japonyalıyı Tsitsikar treninden aşağı inmeğe icbar ederek Miao Taizo'da öldürmüş olan kıyamcılar tarafından katledilmişlerdir.

Gazeteciler federasyonu kongresi

ROUEN, 19. A. A.— Beynelmilel gazeteciler Federasyonunun Kongresi bugün açılmıştır.

Şüpheli bir tayfanın tevkifi

AUCKLAND, 19 A.A. — Zabıta, ahval ve etvarı şüpheli görülen bir tayfayı valinin ikametgâhı civarında tevkif etmiş ve üzerinde bir bomba bulunmuştur.

Merkumun oturduğu mahalde ikinci bir bomba daha bulunmuştur.

Bulunan bombalar, büyük bir binayı havaya uçuracak kadar kuvvetlidirler. Polis, başka bombaların da saklı olduğu zannedilen diğer bazı mahalleri de taharri etmiştir.

Cemiyeti akvam masrafları

CENEVRE, 19. A. A.— Cemiyeti akvam konseyi bugünki içtimaında Irak'ın büyük Britanyanın idarî vekâletinden istihlâsı meselesini ve Cemiyeti akvam masraflarının tenkisi için İngiliz heyeti murahhasası tarafından verilen muhtırayı tetkik edecektir.

SON DAKİKA

Mecliste kabul edilen kanunlar

Takas komisyonu teşkiline dair lâyihanın müzakeresinde münakaşalar oldu

ANKARA, 19. A. A. — B. M. Meclisi bugün reis vekili Refet Beyin riyasetinde toplanarak tahlisiye Umumî Müdürlüğü bütçesini müzakere etmiş ve mezkûr idarenin 1932 senesi masarifatı karşılığı olarak 270428 lira tahsisat verilmiş ve varidatı 321000 lira tahmin edilmiştir. Bütçe kanunun bir maddesiyle tahlisiye idaresinin maksat ve hadeflerine benzeyen hizmetler için teessüs etmiş bulunan hayır cemiyetlerine icra vekilleri heyeti kararıyle ihtiyat akçasından 20 bin liraya kadar yardımda bulunmak hususunda mezuniyet verilmiştir.

Tütün inhisar idaresinin 1931 senesi bütçesinde 55 bin, tuz inhisar idaresinin ayni sene bütçesinde 32 bin liralık münakale yapılması hakkındaki kanunlar kabul olunmuştur.

1931 bütçe kanunun 24 uncu maddesiyle pensiyon kanununun meccanî talebe hakkındaki maddesinin tefsirine dair mazbatanın ilk ikinci müzakeresi yapılmış ve kabul edilmiştir.

Müteakiben takas komisyonu teşkili hakkındaki kanunun müzakeresine geçilmiştir. Bu münasebetle söz alan iktisat vekili Mustafa Şeref Bey ilk defa kanunun müzakeresine başlanırken bazı hatipler tarafından ileri sürülen mütalealara cevap vererek takas kanununun millet meclisine arzındaki zarureti izah etmiş ve içinde bulunulan buhran karşısında kendi pazarlarını korumak için başka memleketlerce ittihaz edilen takyidattan bahseylemiştir. Vekil Bey bu meyanda izhar edilmiş olan bazı endişeleri yerinde bulmadığını söylemiş ve kanunun kabulünü istemiştir. Bu izahatten sonra celse tatil edilmiştir.

İkinci celsede yapılan yoklama neticesinde ekseriyet bulunamadığı anlaşıldığından cumaertesi günü toplanmak üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Münakaşalar

ANKARA, 19 (Telefonla) — Takas komisyonu teşkili hakkındaki lâyihanın müzakeresi esnasında İktısat vekilinin izahatını müteakip Isparta meb'usu Kemal Turan, Sivas meb'usu Remzi, Mağnisa meb'usu Refik Şevket Beyler söz almışlardır.

Refik Şevket Bey komisyon teşkilinden beklenen ve ümit edilen faydaların temin edilemeyeceğini, böyle bir teşekkülün birçok mahzurlara yol açacağını söylemiş ve teklifin reddini istemiştir .

İzmir meb'usu Halil Bey de böyle bir komisyona taraftar görünmemiş ezcümle demiştir ki:

— Memlekette tütün müstesna stok ihracat eşyamız yoktur. Tütün stoku da bu sene zeriyatın azalmasından dolayı ortadan kalkacaktır. İhracat eşyamızdan elimizde külliyetli mikdarda stok kalmadığına göre fevkalâde tedbirlerle bunları ihraca çalışmakta ne fayda vardır. Kendilerinden yardımlar beklediğimiz ecnebi şirketlerine emniyet vermek için kendilerini bu kayda tabi tutmamak lâzımdır.

Postaneden çalınan 6178 liradan 2878 lirası bulundu

BURSA, 19 (Milliyet) — Esrarengiz bir surette Gemlik postahanesinden çalınan 6178 liradan 2878 lirası Tersane civarında bulunmuştur. Paranın mütebaki kısmının Kumla köyünde olduğu haber verildiğinden mezkûr köye memurlar gönderilmiştir. Tahkikata devam ediliyor.

Bursa Tayyare cemiyeti binası

BURSA, 19 (Milliyet) — Tayyare cemiyeti binasının küşat resmi bugün merasimle yapılmış ve nutuklar söylendikten sonra bina gezilmiştir. Gece Raşit Rıza ve arkadaşları tarafından bir temsil verilmiştir.

Recep Bey bugün geliyor

ANKARA, 19 (Telefonla) — Fırka Umumî Kâtibi Recep Bey bu akşam İsatnbula hareket etmiştir. Recep beyin gaybubeti sırasında umumî kâtiplik işleri Antalya meb'usu Dr. Cemal Bey tarafından tedvir olunacaktır.

Bedel verenlerin iaşesi

ANKARA, 19 (Telefonla) — Bedeli nakdi vermiş efradın bedelleri kendi taraflarından tesviye edilmek şartile ilbas ve iyaşelerinin mensup oldukları kıt'alar tarafından temini hakkında askerlik mukellefiyet kanununa Bütçe Encümeni bir fıkra ilâve etmiştir.

Bu suretle elbiselerin yeknesak bulunması temin edilecektir.

Ml. Diplarakonun resim sergisi merasimle açıldı

ANKARA, 19 A. A. — Bugün saat 15 de Halkevinde Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin himayelerinde ve Yunan sefiri cenaplarının riyasetinde bulunan Yunan ressamlarından M. Diplaraku tarafından bir resim sergisi açılmıştır. M. Diplaraku Yunan güzel san'atları hakkında bir konferans verdikten sonra salondaki eserlerini teşhir etmiştir.

Açılma merasiminde Başvekil İsmet Paşa Hazretleri Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi ile Yunan sefiri ve şehrimizde bulunan sefirler hazır bulunmuşlardır.

Haftalık Siyasî İcmal

Fransada yeni hükûmetin teşkiline intizaren beynelmilel sahadaki faaliyet olduğu yerde sayıyor. Üç mühim beynelmilel mesele karşısındayız: 1 — Tahdidi teslihat. 2—Tamirat. 3 —Aksayı şark. Gerçi bunları biribirinden ayırmak ta mümkün değildir. Çünkü Cenevredeki müzakere havası, Aksayı Şarktaki vaziyete tâbidir . Tamirat meselesi etrafında 16 haziranda cereyan edecek müzakerede diğer her iki vaziyetten müteessir olacaktır . Bütün bu meseleler yeni Fransız Hükûmetinin teşkilini bekliyor. Radikal Sosyalist fırka da bir taraftan kendi arasında münakaşada diğer taraftan da müzaheretini istiyeceği zümrelerle müzakerede. Henüz yeni Herriot hükûmetinin sağdan mı yoksa soldan mı istifa edeceği malûm değildir. Ve bu kararı vermek için daha iki haftalık zaman vardır. Çünkü yeni meclis ancak haziran'dan evvel toplanmıyacak.

* * *

Diğer taraftan Fransız Reisicümhuru intihap edildi. Tahmin edildiği gibi, âyan reisi Lebrun, Doumer'i istihlâf etmiştir. Lebrun'ün intihabı beklenmekte ise de sol cenah fırkalarının muzafferiyetile neticelenen intihabatın akabinde bu zatın Reisicümhurluğa geçmesini oldukça aykırı telâkki edenler de çoktur. Ve Sosyalist fırkası reisi Blum, Populaire gazetesinde neşrettiği şayanı dikkat bir makalede yeni Reisicümhurun Felix Faure'den beri gelen Reisicümhurların en mürtecii olduğunu iddia ediyor.

Lebrun'ün sağ cenaha mensup olduğu malûm idi. Fakat bir hâdiseyi ancak Fransız politikacıları unutmamışlardı ki, şimdi Lebrun'ün Reisicümhurluğa intihabı münasebetile bize hatırlatmaktadırlar .. Lebrun, harbi umumîyi müteakip meşhur 1919 intihabatı yapıldığı zaman Clemenceau'nun kabinesinde nazır olduğu halde M. Marin ile teşriki mesai etmişti. Halbuki Marin, bir müddet evvel, Versailles muahedesini çok hafif bulduğundan meclisteki aleyhinde rey vermişti. Clemenceau'nun canı sıkıldı ve Marin'den ayrılmasını, yahut ta kabineden çekilmesini talep etti. Lebrun da Marin'i hükûmet nazırlığına tercih ederek istifa etti. Şimdi Versailles muahedesinin Almanya'ya kâfi derecede yükler tahmil etmediği ne kani olan adamlarla teşriki mesai eden Lebrun'ün, Radikal Sosyalistlerin ve Sosyalistlerin kazandıkları bir intihabatı müteakip Reisicümhur olması garip görünüyor.

Bununla beraber şunu da unutmamak lâzımdır ki, Fransız Reisicümhuru bir defa intihap edildikten sonra siyasî fırkalara karşı bitaraflığını ilân eder. Fransız teşkilâtı esasiyesinin bu ana hattından ayrılmak istiyen Millerand acı tecrübe ile öğrenmiş ve kendisinden sonra gelenlere de öğretmiştir ki bu noktayı ihmal etmek tehlikelidir. Lebrun'ün da kanun çerçevesinden ayrılmıyacağına herkes kanidir. Kimbilir belki de sol cenah hükûmeti iktidara geçmek üzere iken, sağ fikirleri taşıyan bir devlet adamının da Reisicümhur olması bir nevi müvazene teminine yardım eder.

* * *

Fransızlar yeni hükûmetlerini teşkil etmekte iken Almanlar da asabîleşiyorlar. Hafta arası Reichstag açıldı. Brüning beyanatta bulundu ve 30 kadar ekseriyet aldı. Fakat bundan sonra Nazist'lerin hücumları başladı. Geçen Prusya intihabatının arifesinde bu fırkaya mensup olan hücum kıtaatının dağıtılması bu hücumların yapılmasına sebep olmuştur. Hücumlara hedef olan da Harbiye ve Dahiliye nazırlıklarını şahsında birleştirmiş olan Ceneral Groener idi. Ceneral Groener başlıca şu noktadan hücuma maruz kalmıştır: Nazi teşkilâtına ait olan hücum kıtaatını dağıtıp ta diğer fırkalara ait teşkilâtları dağıtmamak. Filhakika Nazi'ler ile mücadele için teşkil edilen Reichsbonner teşkilâtı hükûmet tarafından dağıtılmamıştı.

Groener bu hücumlar karşısında nihayet Harbiye nezaretinden istifa etmiştir. Fakat Dahiliye vekâletini muhafaza etmektedir. Harbiye nezaretine henüz kimse tayin edilmemiştir. Bu tayin yapılırken kabinenin yeni baştan teşkili dahi mevzuu bahistir. Herhalde şu muhakkaktır ki Prusya'daki muzafferiyetlerinden sonra Nazi'ler gerek Prusya ve gerek Almanya kabinesinin kapılarına gelmiş dayanmışlardır. Dört gün sonra — 24 mayısta — Prusya kabinesi de istifa edecek. Şimdiki vaziyete göre, hâlâ hükûmet teşkili mümkün görülmüyor. Bakalım Nazislere vasat fırka da iltihak ederek hükûmet teşkiline imkân verecek mi; yeni hükûmet teşkil edilemez diye şimdiki Braun hükûmeti iktidarda kalacak mı? Yoksa kanunu esasî altında idare mümkün değildir diye Federal hükûmet idareye vaz'ıyet mi edecek? Bunu da 24 mayısta öğreneceğiz.

* * *

Japon Başvekili İnukay'in katli, Japon hükûmetinin Şanghay'ı tahliyede neden tereddüt gösterdiğini bize anlatmaktadır. Tahliye için mütarekename imzalanır imzalanmaz, Başvekil bir suikasta maruz kaldı ve öldü. İnukay'ın katline sebep, Japonya'da müfrit zümrelerin, Çine karşı kâfi derecede şiddetli bir siyaset takip edilmediği hakkındaki kanaatleridir. Bütün dünya, Mançurya'nın istilâsı, Şanghay'in işgali gibi tedbirlerin tecavüzkâr olduğunu iddia ederken, Japonya'da bunları bile mülâyim bulan zümrelerin bulunması hayli garip görünebilir. Fakat katil hâdisesi de göstermiştir ki vardır. Esasen Başvekilin katli bu yolda irtikâp edilen cinayetlerin ilki değildir. Birçok devlet ricali ve yüksek maliyeciler bu yüzden katledilmişlerdir. Japon milliyetperverlerine nazaran, Japonya'nın tevessüüne engel olanlar, mutedil devlet adamları ile yüksek sermayedarlardır . Eğer devlet adamları tereddütle hareket etmeseler bankacılar da mani olmasa, Japonya Aksayı Şarkı istilâ edebilir.

Diğer taraftan Japonlar mütarekenamenin ahkâmı mucibince askerlerini kısmen Şanghay'ın bitaraf mıntakasına çekmişler, kısmen de büsbütün geri almışlardır. Ancak henüz yirmi kilometrelik bitaraf mıntakaya Çin askerlerinin girmesine müsaade edilmemiştir. Mü-

İtalya İle Ticarî vaziyetimiz İnkişaf Gösteriyor..

Ekonomi

İtalya ile ticaretimiz ne safhadadır?

Başvekilin Roma seyahati münasebetile alâkadar daireler tetkikat yapıyorlar

İsmet Paşa Hazretlerinin İtalya seyahatleri münasebetile alâkadar daireler İtalya ile iktısadî münasebatımıza dair tetkikat yapmaktadırlar.

İtalyaya 1932 senesi ilk üç ayı zarfındaki ihracatmız 5,700,000 lira ve ithalâtımız ise 2,073,000 liradır.

1931 senesinin ilk üç ayı zarfındaki ihracatımız ise 9,700,00 lira ve ithalâtımız 5,450,000 lira idi. Bu vaziyete nazaran, 1932 senesi ilk üç ayı zarfındaki ihracatımız geçen seneye nisbetle 4 küsur milyon lira ve ithalâtımız ise 3 küsur milyon lira noksandır. İhracatımızda görülen noksanlık iktısadî buhranın eşya fiatlerindeki tesiri neticesidir.

1932 senesi ilk üç ayı zarfında İtalyaya ihraç ettiğimiz başlıca maddelerin kıymetleri şudur:

Madde	Lira
Pamuk	516,000
Tütün	2,119.000
Fındık	429,000
Kuru üzüm	147,000
İncir	51.000
Yumurta	952.000
Zeytin yağı	306.00

Halbuki 1931 ilk üç ayı İtalyaya 3 milyon lira kıymetinde tütün, 15,000 lira kıymetinde pamuk, 572,000 lira kıymetinde fındık, 317.000 lira kıymetinde kuru üzüm, 115.000 lira kıymetinde kuru incir, 1.182.000 lira kıymetinde yumurta, 2,657.000 lira kıymetinde zeytin yağı ihraç edilmiştir.

Bu vaziyete nazaran tütün ihracatı kıymetinde 1 milyon ve yumurta ihracatında yarım milyon lira ve zeytin yağı ihracat kıymetinde ise 2 milyon lira kadar noksan vardır. İtalyadan 1932 senesi üç ayı zarfındaki ithalâtımız şudur:

Madde	Lira
Pamuklu mensucat	652,000
Limon	90.000
Şeker	63,000
Kahve	95.000

1931 ilk üç aymdaki İtalyadan ithalâtımız şöyle idi:

Madde	Lira
Pamuklu mensucat	2.600.000
Limon	82.000
Şeker	167.000
Kahve	213.000

İtalya rejisinin aldığı tütünler

İtalya Tütün inhisarı müdürü M. Ricardo Kabelani şehrimizden Samsun'a gitmiştir. Üç ay evvel İtalyan rejisine mensup bir heyet Samsun'a giderek bir milyon kiloya yakın tütün satın almıştı. M. Ricardo Kabelani de tütünlerin mübayaasına nezaret edecektir.

Tom balığı ve konservecilik

İZMİR, 19. A. A.— Konservesile meşhur tom balıkları avı için Çeşme kazasının dalyan mevkiinde faaliyet başlamıştır. 400 hatta 500 okkalığı bulunan bu balıkların elyevm 15 okkalığı tutulmaktadır. Konservecilik hakkında tetkikat yapılmaktadır.

Çeşme anasonları

İZMİR, 19. A. A.— Çeşme kazasında 100,000 okkadan fazla istihsal edilen ve emsali yalnız İspanyada bulunan Çeşme anasonları zeriyatı ikmal edilmiştir.

Müskirat inhisar idaresi bu sene zeriyatı fazlalaştırmak ve himaye etmek maksadile anasonculara bilâ faiz 15,000 lira ve 2000 okka da tohumluk tevzi etmiştir.

Bu seneki zeriyat 10,000 dönümden ziyadedir. Halihazırda ekilen anasonların hemen hemen hepsi çıkmıştır. Bu mahsulün bu sene iyi neticeler vereceği tahmin olunmaktadır.

Yugoslaya'da zeriyat

BELGRAD, 19. A. A.— Ziraat nezareti tarafından neşredilen bir istatistiğe nazaran geçen sonbaharda buğday zeriyatı 2,113.000 hektara baliğ olmuştur.

1930 sonbaharında nisbetle yüzde bir tenakus vardır.

İspanya üzümleri

MADRİT, 19. A. A. — Almeria vilâyeti meyve istihsalâtı encümeni, Almeria üzümlerinin şimalî Amerika piyasalarına serbest bir surette girebilmesi için Cemahiri müttehide hükûmeti nezdinde yeniden teşebbüsata girişilmesini talep etmek üzere maliye nazırını ziyaret etmiştir.

Bu talebin ehemmiyetini takdir eden nazır, esasen başlanılmış bulunan müzakereleri daha hususî bir alâka ile takip etmeğe karar vermiştir.

BORSA

19 Mayıs 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Ist. dahili	95,00	Elektrik	5,—
Şark d. yolları	3,10	Tramvay	4,95
D. Muvahhide	41,50	Tünel	5,—
Gümrükler	6,50	Rıhtım	16,—
Saydı mahi	8,25	Anadolu I	25,50
Bagdat	5,—	» II	27,25
T. askeriye	5,50	» Mümessil	21,—
İzmir Belediye İstikrazı	94		

Esham			
Iş Bankası	9,20	Terkos	26,75
Anadolu	18,20	Çimento Ar.	8,—
Reji	4,15	Ünyon dey.	20,—
Şir. hayriye	14,—	Şark dey.	2,—
Tramvay	47,—	Balya	1,70
Umumîsigorta	10,30	Şark m. ecza	2,30
Bomonti	22,50	Telefon	15,—

Çek fiatları			
Paris	12,06	Prag	16,01
Londra	772	Viyana	40,40,75
Nüyork	47,58	Madrit	57,85
Milano	9,26,5	Berlin	1,99,25
Brüksel	3,89,17	Varşova	4,23
Atina	70,65	Peşte	4,0835
Cinevre	2,43,17	Bükreş	79,77
Sofya	67,41	Belgrat	26,96,5
Amisterdam	1,17,37,5	Moskova	1087,50

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170,1/2	1 şilin, Av.	25,—
1 isterlin	772,—	1 pezeta	16,—
1 dolar	211,5	1 mark	50,—
20 liret	219,—	1 zolti	24,—
20 f. Belçika	112,—	1 pengo	30,—
20 drahmi	42,—	20 ley	24,—
20 i. İsviçre	822,—	20 dinar	74,—
20 leva	25,—	1 Çernoveç	—
20 florin	88,—	1 Altın	9,37—
20 kur Çek.)	125,—	1 Mecidiye	45,—
		1 Banknot	2,51—

Mahkemelerde

Kaza nasıl Olmuştu?

Emin Vafi B. keşif yapılmasını istedi

Ankara caddesinde vuku bulan, bir kişinin ölmesi, üç kişinin yaralanmasıyla neticelenen otomobil kazasının mes'ulu Emin Vafi Beyin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü muhakemede Emin Vafi Bey hâdise mahallinde keşif yapılmasını istemiş, muhakeme tahkikatın tevsii için başka güne bırakılmıştır.

Lâleli cinayeti

Cümhuriyet bayramı gecesi Lâlelide bir cinayet olmuş, Arnavut Hasan isminde bir tütüncü Orhan isminde bir genci öldürmüştü. Edip ve Mehmet Ali ismin de iki genç te Arnavut Hasanı yaralamışlardı. Dün bu cinayet davasına Ağırceza mahkemesinde devam edilmiş, hâdisede cürmü meşhudu yapmış olan polisler ile vak'aya şahit olan diğer zevat dinlenmişlerdir. Muhakeme gelmiyen şahitlerin celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Neşriyat davaları

Yarın gazetesi sahibi Arif Oruç ve mes'ul müdürü Süleyman Tevfik Beyler aleyhine belediyenin şahsiyeti maneviyesini tahkirden dolayı açılan neşriyat davasına dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dava Yarın gazetesinin "yere batsın böyle Belediye", "üç pala bıyıklı izbandot Şehremininin kapısında bekliyor» serlevhalı yazılarından dolayı açılmıştır. Arif Oruç Bey bu yazılarında belediyenin teşkilâtsızlığını hedef ittihaz ettiğini söylemiştir. Muhakeme suçluların sabıkalarının sorulması için başka güne bırakılmıştır.

Kahve Fiatları

Ticaret müdürlüğü tedkikata devam ediyor

Ticaret müdüriyeti kahve fiatlerindeki gayrî tabiî yüksekliğin hakiki sebeplerini tespitle meşgul olmaktadır.

Ticaret müdürlüğü kahve ticareti yapanların vaziyetini tetkik için gümrük idarelerinden kontenjanın tatbikindenberi kahve ithal eden tüccarın esamisini ve ithal mıktarını istemiştir.

Jeanne d' Arc kruvezörü gitti

Bir haftadan beri limanımızda bulunmakta olan Jeanne d'Arc mektep kruvazörü dün saat 15 te Köstenceye hareket etmiştir.

Doyçe Orient Bank müdürü

Ankarada bulunmakta olan Döyçe Orient Bank müdürü M. Lebrecht şehrimize avdet etmiştir.

Tavuk, meyve, yaş sebze ve çiçek sergisi..

Sergi bir kaç güne kadar Vilâyet bahçesinde açılıyor..

L. Arif B. in izahatı

İstanbul Ziraat odasının teşebbüsile önümüzdeki mayısın 26 ıncı perşembe günü Vilâyet bahçesinde Tavuk, meyve, yaş sebze ve çiçekçilik sergisi açılacaktır.

Sergi İstanbulda ikinci defa olarak açılmaktadır. Geçen sene 600 metre murabbaı bir sahayı işgal eden sergi bu sene 1800 metre murabbaı bir saha üzerinde kurulmaktadır. Sergiyi iştirak edecekler geçen senekinden bir misli fazladır.

Bu seneki sergide İstanbul halkının hiç görmediği mavi tavşanlar, İngiliz kanından av köpekleri, çok kıymetli ve nadide çiçek ve fidanlar, Avrupa ve Amerika damızlıklarından muhtelif ırkta tavuklar, güvercin ve kuşlar teşhir edilecektir.

Sergi beş gün müddetle açık bulundurulacaktır.

Serginin yaş sebze ve meyve kısmı da çok zengindir. Bu kısım da sebzelerin envaı ile saksıda yetiştirilmiş bodur meyve ağaçları, üzerindeki meyvelerile birlikte görülecektir .

Tavukçuluk ve hayvanat kısmının puvantajı uzun süreceğinden bu kısmın juri heyeti 25 mayıs çarşamba günü vazifeye başlayacaktır. Bu kısma iştirak edecek müsabıkların hayvanlarını çarşamba günü öğleye kadar sergiye getirmiş bulunacaklardır.

Sergide bunlardan maada yüzlerce nevi güllerden mürekkep koleksiyonlar vardır.

Sergi akşam 9 a kadar açık bulundurulacaktır.

Sergi münasebetile İstanbul vilâyetinin turfanda sebze ve meyveciliği hakkında malûmat almak için Ziraat odası azasından Lûtfi Arif Beyle görüştük.

Lûtfi Arif B. in izahatı

Lûtfi Arif Bey diyor ki:

— İstanbul, iklim ve arazisi itibarile meyve yetiştirmeğe çok müsaitse de arazi küçük parçalara ayrıldığından vâsi mikyasta meyvecilik yapılamamaktadır . Maamafih üzümcülük ehemmiyet kazanmıştır. İstanbul bağlarında çok nefis üzümler yetişmekle beraber turfanda üzüm İzmir ve havalisinden gelmektedir. İstanbulda turfanda meyvecilik inkişaf edememiştir. Buna da sebep İstanbul ve havalisinde bu san'atın inkişafı için lâzım gelen sermayeyi koyup tesisat yapabilecek müteşebbisler bulunmamasıdır.

Adalar, Maltepe, Kartal ve havalisi en müsait turfanda mıntakalarıdır. Belçikada olduğu gibi bizde de hususî limonluklarda hattâ buram buram kar yağdığı zamanlar şeftali, üzüm, erik, kirez, çilek gibi meyveleri yetiştirmek mümkündür.

Yaş meyve ihracına gelince bunda ihraç meyvesinin seyahate tahammül kabiliyeti, ambalajm şekli, Avrupa piyasalarında taze meyveden matlûp olan evsafta meyvelerin seleksiyonu esasları aramaki lâzımdır.

Bu esaslar hazırlanmadıkça harici piyasalarda yaş meyvelerimize kıymet ve mahreç aramak hiçte doğru değildir.

Memleketimizde ambalâjcılık yoktur ve ambalâjcılık olmadığı içindir ki ihraç ettiğimiz yaş meyveler çürümeden yerlerine vâsıl olamıyorlar. Hiçbir memleketin meyvesi nefaset lezzet ve rayiha itibarile bizim meyvelerle boy ölçüşebilecek evsafı haiz değildir.

Bahçevanlığa gelince bu da kârlı bir iştir. Ancak her işte olduğu gibi bunda da bilgi lâzımdır.

Bahçevancılığın inkişafı için tohumları ıslah etmeli, bahçelere ucuz ve iyi gübre temin etmeli Mahsulâtın birkaç elden geçmeden satışlarının hallerde temini de ayni zamanda nazarı dikkate alınmalıdır".

Haricî ticaret ofisine Avrupaya çilek sevketmek üzre iki tüccar tarafından müracaat yapıldığı yazılmıştı Tayyareci Vecihi B. kendi tayyaresile Paris, Viyana, Berlin gibi büyük Avrupa merkezlerine taze çilek sevkiyatı yapabileceğini ofise bildirmiştir.

Çileklerimizin nefaseti, Bulgar çileklerini rekabet sahasından derhal çekilmeğe mecbur edeceği muhakkak görülmektedir

Bu sene Avrupaya vasi mikyasta kavun karpuz ihracı da düşünülmektedir.

Yaş meyvelerimizin, çürümesine mâni olmak için ambalâjının iyi yapılması lâzım gelmektedir, Bunu temin için Avrupadan bir mütehassıs celp edilecektir.

Vali konağında verilen müsamere

Dün gece Nişantaşında vali konağında kimsesiz ve fakir çocuklar için bir müsamere verilmiştir. Müsamere çok eğlenceli geçmiş, şehrimizin kibar mahafiline mensup bir çok hanımlar ve zevatı marufe hazır bulunmuştur. Müsamere sabaha kadar samimî bir şekilde devam etmiş, birçok eğlenceler, dans müsabakaları tertip edilmiştir. Müsamerede bir çok teberrüat kaydedilmiş, mühim hasılat temin edilmiştir. Konakta bir çok kıymetli eşyayı ihtiva eden muhtelif satış yerleri de tesis edilmiştir. Bunlardan başka piyango mahiyetinde eğlenceli satışlar da yapılmıştır. Satış yerleri bugün de saat 3 ten 7 ye kadar açık olacaktır.

Bir Felemenk jenerali şehrimizde

Felemenk jenerallerinden Von Henri Borel tenezzüh için şehrimize gelmiştir.

Eli pıçaklı çocuk

Bandırmadan yazılıyor: Ahmet ve Mustafa isminde iki çocuk oyun yüzünden kavgaya tutuşmuşlar, kavgayı yatıştırmak üzere Ahmedin ablası Fatma araya girmiştir. Bu sırada Mustafanın babası Hüseyin ağa da gelerek meseleye müdahale etmiştir.

Bir aralık Fatmanın ağır bir söz söylediğini işiten Hüseyin, belindeki bıçağı çıkararak Fatmayı iki yerinden yaralamıştır. Hüseyin yakalanmıştır.

Vilâyette

Şahsî Telgraflar

Ücretsiz gönderilirse memura tazmin ettirilecek

Dahiliye vekâletinden dün vilâyete mühim bir tamim gelmiştir.

Bu tamime göre, memurların mezuniyet ve tayinlerine dair şahsî telgraflar resmî değil, hususî ve cevabı da ücrete tabî olarak çekilecektir

Ücretsiz telgraf resmi ve acil hususata aittir.

Binaenaleyh buna riayet edilemezse telgrafı imzalıyan memura ücreti tazmin ettirilecek ve bu suretle hazine ziyandan vikaye edilecektir

On şeker taciri

On şeker taciri hakkında tahkikat yapılarak karar verilmesi hakkında müddei umumiliğin tezkeresi dün vilâyete gelmiştir.

Vilâyetteki ihtikâr komisyonu bu hafta toplanarak karar verecektir.

Gireson valisi

Yeni Gireson Valisi Salih Cemal Bey şehrimizden Giresona hareket etmiştir.

Mardin valisini takdir

Kaçakçılığın men ve takibi hususunda gösterdiği faaliyetten dolayı Gümrükler ve İnhisarlar Vekâleti kendisine teşekkür etmiştir.

Erenköy Sanatoryomu

Veremle mücadele cemiyetinin Erenköy Sanatoryomunun bugün icrası mukarrer olan küşat resmi, bazı noksanların ikmali için tehir edilmiştir. Sanatoryoma, hasta kabulüne başlanmıştır .

Tevfik Salim Paşa Ankaraya gitti

Etıbba odasına ait bazı işler için Sıhhat Vekâletile temas etmek üzere Oda reisi Tevfik Salim Paşa Ankara'ya gitmiştir.

Kaçak tütün

Limanımıza gelen bir vapurda 15 kilo kaçak yaprak tütün bulunmuş ve kaptanları hakkında takibata başlanmıştır.

Valinin teftişleri

Vali ve Belediye reisi Muhittin B. dün Büyükdere ve Yeniköy'e giderek belediye işlerini teftiş etmiştir.

Halkevinde okuyanlar

Halkevi kütüphanesine gittikçe rağbet artmaktadır. Okuyucuları bilhassa genç mektepliler teşkil etmektedir .Halkevi kütüphanesi bundan sonra cuma günleri de umuma açık olacaktır.

Mühim bir nokta

Ankarada neşrolunan Hakimiyeti Milliye refikimizin; Abone ve ilân bedelleri; Müessesenin Ankaradaki veznesine verilmekte yahutta posta veya banka vasıtasile gönderilmektedir. Hâkimiyeti Milliye namına hariçte kimsenin tahsil salâhiyeti olmadığı alâkadarların nazarı dikkatına arz olunur.

Belediyede

Sürpagop Vakfiyesi

Dün belediyenin vekili hazır olduğu halde tetkik edildi

Dün sabah saat onda Evkafta Sürp Agop mezarlığı için teşekkül eden ehli vukuf tahkikat hakiminin riyaseti altında içtima etmiştir

Bu içtimada Evkaf kuyudu vakfiye müdürü Azim, Tapu ve Kadastro fen işleri müdürü Halit Ziya, müderris Ahmet Refik, mühendis Fuat Beyler ile belediyenin ve Ermeni Patrikanesinin vekilleri bulunmuştur.

Heyet vakıfnamedeki hudutlar üzerinde tetkikat yapmıştır.

İçtimada vakfın nereye şamil olduğu umumî hudut meyanına dahil olup ta vakıftan ihracı lâzım gelen müstesna kısmına ait Bayezidi Veli vakfiyesinden mütalea ve tetkik edilmiş ve müstesna emlâkin Beyoğlu'nun neresine tesadüf ettiği hakkında müzakerat cereyan etmiştir

Kalamışta plâj

Bir sermayedar belediyeye müracaat ederek Kalamışta bir plâj tesis etmek istediğini bildirmiştir. Yapılan tetkikat neticesinde burasının vaziyeti sıhhî ve fennî şeraiti haiz görülmediğinden müsaade verilmemiştir.

Şoförlerin gözleri

Belediye, şoförler için göz muayenesinde rüyet kabiliyetini 12/10 olarak kabul etmişti. Gözlük taktıktan sonra bu derece görebilen kimselere dahi şoförlük müsaadesi verilmesi tekarrür etmiştir.

Galata kulesine asansör

Galata kulesine yapılacak asansör için Kadıköy halindeki bazı demir ve fenni aksamın sökülerek buraya naklı muvafık görülmüştür.

Altı sınıf otel

Belediye otelleri cuma ruhsati yelerine göre yeniden 6 sınıfa ayırmıştır. Birinci sınıf oteller cuma ruhsatiyesi harcı olarak 50, ikinciler 40, üçüncüler 30, dördüncüler 20, beşinciler 10, altıncılar da 5 lira vereceklerdir. Bu otellere evvelce cuma ruhsatiyesinden dolayı kesilen cezalar da affedilmiştir. Yeni resmiler, yeni bütçe ile beraber alınmağa başlanacaktır.

Kaçak etler

Belediye kaçak etleri takip ve müsadereye devam etmektedir. Yeniden Tepebaşında Yaninin dükkânında 10 kilo dana eti, Yenişehirde Petroda 6 kilo koyun, Beşiktaşta Hasanda 10 kuzu, Beyoğlunda Halilde 51 sığır, Eminönünde Mikada 7 kuzu, Balatta Hiristoda 8 sığır, Balatta Savada 6 kilo sığır eti bulunmuş ve müsadere edilmiştir .

Mülkiye talebesinin tetkikatı

Mülkiye mektebi kısmı idarî üçüncü sınıf talebesi dün Sıhhat muallimleri Doktor Kilisli Rifat beyin refakatinde Kocataş menba suyu ve gazozu fabrikasını gezmişler, bilâhara menbaa da çıkarak tetkikatta bulunmuşlar; fabrika, menba ve suların nakli etrafında fennî izahat ve malûmat almışlardır.

---

tarekenin imzası, meselenin nihaî şekilde halli demek olmadığından bu nokta halledilmemiştir.

Şanghay'dan çekilen kıtaatın bir kısmı Mançurya'ya gönderilmiştir. Ve son zamanlarda bu memlekette vaziyet o kadar karıştı ki buna kat'î lüzum vardı. Japonların şimdi Mançurya'da ve Kora'da altı fırka askerleri vardır. Çinliler ve Mançular yer yer yeni Mançu hükûmetine yani Japonya'ya karşı kıyam ediyorlar. Bu mıntakadaki en büyük tehlike, son vaziyetin Rusya ile Japonya arasında bir ihtilâta sebep olmasıdır.

* * *

Hindistanda da vaziyet karışıyor. Hafta arası çok mühiç haberler geldi. İngilizlerin verdikleri bu haberlere göre, Mecusilerle Müslümanlar boğaz boğaza gelmişlerdir. Mecusî Müslüman davası Hindistanın eski davasıdır. Ve İngilizlerin de bu davayı idame ettirmek menfaatleri iktizası olduğundan aradaki ihtilâfı alevlendirmektedirler. Son Londra tahdidi teslihat konferansı da gûya İngilizlerin Hindistana istiklâl vermek istemediklerinden değil, Müslümanlarla Mecusiler anlaşamadıklarından akim kaldı.

Hintlilerle Müslümanların arasında ihtilâf olduğuna şüphe yoktur. Fakat İngiliz idaresi bu ihtilâfı teskin ve izale edeceği yerde bilâkis teşdit etmektedir. Çünkü İngiltere Hindistanda "Tefrikaya düşür ve hükmet,, kaidesini tatbik etmektedir.

Son arbedeler üzerine İngiliz gazetelerinin ne mütalea dermeyan edecekleri malûmdu. Nasıl ki dün gelen telgraf haberleri bu neşriyatın mahiyetini bize anlatıyor. İngiliz gazeteleri diyorlarmış ki:

— Gördünüz mü? Böyle adamlara istiklâl verilebilir mi?

Doğru amma bütün dava bunu kabul etmekle bitmiyor.

* * *

Harpten evvel sulh ve müsalemet noktasından Avrupanın en tehlikeli mıntakası Balkanlardı. Bunun içindi ki Balkanlara barut fıçısı ismi verilmişti. Harpsonrası Avrupa'nın Barut fıçısı da Baltık havzasıdır. Buradaki siyasî vaziyet pamuk ipliğine bağlı görünüyor. Bunun içindir ki en ufak bir mesele çıktı mı,buralarda ne oluyor? Diye bütün gözler oraya çevriliyor. Geçenlerde bir Memel meselesi çıkmıştı. Hele şimdilik bu mesele kapandı.

Muhterem karilerimize hatırlatalım: Memel Almanyadan alındıktan sonra 1924 senesinde Litvanya'ya verildi. Fakat bir şartla: Muhtariyet ile idare edilecekti. Bu şarta göre bir idare teessüs etti. Ve Memel Litvanya altında bir mahallî hükûmetle idare ediliyor. Fakat nüfusun kısmı küllisi Alman olduğundan tabiî mahallî hükûmet te Almandır.

Geçenlerde Litvanya'nın Memel valisi, bu mahallî hükûmet reisini iskat ederek yerine bir Litvanyalı geçirmişti. Bunun üzerine Alman olan Diyet meclisi yeni hükûmete ademi itimat beyan etti. Vali bütün Parlmanter nüktelere sadık kalarak İngiliz kralına yakışır bir vekarla Diyet meclisini dağıttı. Yeni intihabat yapıldı. Almanlar bu defa tekrar büyük bir ekseriyetle intihap edildiler. Ve işte bu noktadadır ki Litvanya'da Parlmanter idare başka memleketlerden ayrılıyor. Vali istifa etti. Tekrar bir Alman hükûmeti teşkil edildi. Ve şimdilik mesele kapanmışa benziyor. Fakat her iki taraf ta — Yani Litvanyalılar da Almanlar da — vaziyetten memnun değillerdir.

Almanlar diyorlar ki:

— İkide bir meclisimiz dağılacak ve idaremize keyfî müdahaleler vuku bulacaksa biz bu muhtariyetten ne anladık.

Litvanyalılar diyorlar ki:

— Litvanya'ya karşı sadakat göstermiyen adamlar Memelin idaresini ellerine alıp ta Litvanya milliyetperverliğini istihfaf ve istihkar ettikçe biz bu vaziyetin devamına nasıl razı olabiliriz?

Her ikisi de haklı. Fakat bu suallere muhatap olacaklar meydanda yok. Versailles muahedesini yapanlar nerede?

* * *

Tahdidi teslihat konferansının mütehassıslar encümenleri de hâlâ tedafüî ve tecavüzî silâhlar üzerinde bocalayıp duruyor. Sanki bir mesele halledecekmiş gibi, hangi silâhlar tecavüzîdir, hangi silâhlar tedafüîdir. Bunun tayini ile meşgul dürler. Derler ki muzu hangi niyete yerseniz o meyva yerine geçermiş. Bu silâhlar etrafındaki uzun münakaşaları okuduktan sonra biz de silâhların muza benzediğine hükmettik. Her silâh kullanılışa göre tecavüzî de olur tedafüî de.

İnsanî noktadan da bir tefrik yapmak kolay görünmüyor. Tahtelbahir gayri insanî imiş. Dretnot insanî silâhmış. Bir memleket abluka altına alınarak insanları yavaş yavaş açlıktan öldürmek mi daha iyidir. Suda boğmak mı, gaz ile zehirlemek mi, kurşunla katletmek mi — bütün bunlar canlılardan ziyade ölülerin ihtisası dahilinde işlerdir.

Sonra bu tahdidi teslihat işi şimdi arkası sıra gelen gittikçe yükselen bir dağ silsilesi gibi görünüyor. Farzı muhâl silâhları sınıflara ayırdık. Ve ilk dağı geçtik. Arkada daha çetin bir dağ var: Tecavüzî silâhlar ne olacak? Fransa Cemiyeti Akvama veriniz diyor. Başka devletler, bazılarını ilga ediniz diyorlar. Bundan sonra da arkada Almanya'nın müsavat talebi dağı var. Bunu müteakip te gittikçe yükselen bir takım dağlar vardır. Bunlardan geçersek silâhsız cennete varacağız! Bu iş safsata mı hayal mi biz de kestiremiyoruz.

Ahmet SÜKRÜ

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

20 MAYIS 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmat göre bugün hava ekseriyetle açık devam edecek, rüzgâr mütehavvil olarak esecektir.

19-5-32 tarihinde hava tazyiki 766 milimetre en fazla sıcaklık 14 en az 5 santigrat kaydedilmiştir.

FELEK

Çıplaklık

Hatırımda iyi kalmadı.. Avrupanın bilmem ne tarafında yeni bir din çıkmış. Bu dinin kâmından en mühimmi çıp-, amma çırçıplak gezmek-miş. Tabiî her dinin bidayetinde olduğu gibi bu da muhitinden müşkülât görmekte imiş. Netekim bu dine salik olup çırçıplak sokakları dolaşan birkaç yüz kişiyi orann polisi tevkif etmiş...

Lâf aramızda... Bu çıplak gezmek meselesi gitgide ilerliyor...

Evvelce yalnız bazı zirzop doktorlar tarafından ileri sürülen çıplaklık geçen senelerde (Nudisme) ismi altında bir sıhhî ve iç timaî meslek haline girdi... Mecmuaları, kulüpleri ve binlerce taraftarları var... Şimdi de bunu bir din haline sokmuşlar... Bugünlerde bize gelir mi gelmez mi?.. Onu bilmem.. Yalnız taammüm ederse hiç te fena olmaz... Hele bu buhran böyle devam ederse yazın elbiseden, çamaşırdan kurtuluruz... Amma kışın ne yaparız? Orasını pek kestiremem...

Vakıa dünyada sevilmeyen yegâne şey çıplaktır.. Çıplak hakikat, çıplak ayak, çıplak vücut... Çünkü biz bu çıplakları çirkin bulur, sonradan süsleriz, bezeniriz tabiî asıl şeklini kaybeder. Amma böylelikle kendimizi aldatırız.. O da ayrı hikâyedir.

Eğer çıplaklık bizde de moda olursa ilk günleri gülmekten çatlamamak kabil olmaz... Esasen çıplaklık taammüm ederse sokaklarda çıplak gezmek şeklinde olmaz.. Meselâ evvelemirde Pavli adası çıplaklar karargâhı ittihaz olunur.. Tabiî yetişmez, iş başka yerlere meselâ (gene bir ada bulmalı) Kınalı yahut Burgaza sirayet eder.. Bakmız nasıl olur..

Çıplaklar karargâhının adanın iskelesinde bir kontrol ve bir soyunma karargâhı olur. Vapurla şehirden gelen ve çıplaklığa talip olanlar iskeleye çıkar çıkmaz bu kontrol dairesine girerler, elbiselerini, çamaşırlarını orada bırakıp öteki kapıdan üpüryan çıkarlar... Başka türlü olursa etraf seyirci dolar, çıplaklık maskaralık olur...

Ve bu hayata girmiş olanlar artık;

— Elbisenizi kime diktiriyorsunuz?

— Madam iskarpinlerinizi nereden aldınız?..

Sualleri yerine:

— Karnınızı nasıl küçülttünüz?.

— Madam kollarınızı kürek çekerek mi incelttiniz?..

Sözleri kaim olur.. Lâkin bunu bizim çocuklarımız görebilirler mi acaba?

Fosforlu numaralar

Allah Allah! Aldık yürüdük. Herşey o kadar terakki etti ki; artık otomobil numaralarının boya ile yazılmış olmasına tahammül edemiyoruz da, fosforlu olmasını istiyoruz. Âlâ! Lâkin söz aramızda ey ıhvan!

Numaraları fosforlu yapmaktan maksat nedir? Bir kaza, bir nizamsız hareket vukuunda çabuk görmek değil mi?..

Şimdi görülenler ne oluyor ki?.. Beyoğlu caddesinde tümen tümen intizamsız duruşlar! Nasıl var mı görmek isteyen?..

Meçhul kariimize

Kıymetli mektubunuzu aldım. (Milliyet) te birkaç güne kadar intişar edecektir. Efendim.

. FELEK

HİKÂYE

Gaip gerdanlık

[Neclâ Hanımın, her günkü oturma odası. — Neclâ Hanım, şezlonga yaslanmış, kitap okumaktadır. Hizmetçi Şerife kadın, kapının önünde ayakta durur.]

Neclâ — Şerife kadın, ne bekliyorsun?

Şerife kadın — Şey... hanımefendi...

Neclâ — Şey de ne? Söyleyeceğini söyle, işime git. Tepem de dikilip durma. .

Şerife kadın — Şey.. Yani...

Neclâ — Peki, ne istiyorsun?

Şerife kadın — (Bütün gayret ve cesaretini toplayarak) alacaklarımı istiyorum.

Neclâ — Anlamadım... Alacaklarını mı?

Şerife kadın — Evet.. evvelki aydan on beş günlük; geçen ay bu ay.. Sonra da kömürcünün borcunu ben ödedimdi.

Neclâ — Şimdi, bu nereden icap etti?

Şerife kadın — (hiddetli, kinayeli) daha icap etmesin mi hanımefendi? Müslüman dini aşikâr... Boğazı tokluğuna hizmetçilik edemem. Paramı verin ben gidiyorum.

Neclâ — İşte bu tuhaf! Bir de gitmek çıktı.. Bugün sana, ne oldu Allah aşkına?

Şerife kadın — Ne mi oldu? Bir de soruyorsunuz?

Neclâ — Peki, anlat canım..

Şerife kadın — Ne vakit aylığımı istesem; param yok, param yok! diye lâfımı ağzıma tıkıyorsunuz. Paranız yok ta, beş bin liralık inci gerdanlığı nasıl aldınız?

Neclâ — (Doğrulur, bir kahkaha koparır.) Ay, sen de duydun mu?

Şerife kadın — Bakın saklamıyorsunuz!.. Kapıcı Hüseyin Efendi, gazetede okumuş... Bulup getirene de ikramiye verecekmişsiniz.

Neclâ — Bulan olursa, getirsin de, ikramiyeyi alsın.. Demek, sen de inandın ha?

Şerife kadın — Yalan mı?

Neclâ — Hem de kuyruksuz... Gazetelere o ilânı ben verdim. Okuyanlar, şaşıracaklar. Tanıyan, tanımayan benimle meşgul olacak... Hele düşmanlarım, hiddetlerinden çatır çatır çatlayacaklar..

Şerife kadın — (Düşüncelidir.) Sormak ayıp olmasın amma, sizin bundan ne istifadeniz olacak?

Neclâ — İlâhi Şerife kadın.. Bir kaç gün sonra kayıp inci gerdanlığın bulunduğunu ilân ederim. Böylelikle itibarım artar. Borç para bulabilirim, anlıyor musun? Uzun etme, senin de aylıkların bu arada çıkar.

Şerife kadın — Haydi inşallah... .

Neclâ — Ben de hesaplarım da hiç yanılmam... Biliyorsun, sata sata elde avuçta bir şeycik lerim kalmdı. Bir tek yakut yüzüğüm var, eşe dosta karşı onu satamıyorum... Ne yaparsın, görünüşü de kurtarmalı..

Şerife kadın — Hayırlısı hanımcığım..

[Bu sırada kapı çalınır, Şerife kadın gider, açar, biraz sonra kapıda görünür.]

Şerife kadın — Bir bey geldi sizinle konuşmak istiyor.

Neclâ — Nasıl bir bey?

Şerife kadın — Tanımıyorum. Size bir şey söyleyeceği varmış.

Neclâ — Buraya al.. .

[İçeriye şık, genç bir bey gire, Neclâyı hürmetle selâmlar.]

Genç bey — Rahatsız ettiğimden dolayı affınızı istirham ederim, hanımefendi.

Neclâ — Estağfurullah beyefendi, buyurunuz. Oturunuz.

Genç bey — [Oturur.] Sebebi ziyaretimi arzedeyim.. Bu günlerde bir kayıbınız var, değil mi hanımefendi.

Neclâ — [Şaşkın ve tutuk durur.] Evet..

Genç bey — [Cebinden bir paket çıkarır.] Kıymettar bir inci gerdanlık..

Neclâ — [Hayretten donmuş bir halde] Şey.. evet.. buldunuz mu?

Genç bey — Bir otomobile binmiştim, gözüme ilişti. Tesadüfen gazetedeki ilânınızı okudum. [Paketi uzatır] buyurunuz.

Neclâ — [Alıp almamakta müteredditdir.] Acaba bir yanlışlık olmasın. ..

Genç bey — Kendi gerdanlığınızı tabiî tanırsınız, bir bakınız efendim.

Neclâ — [Alır, bakar.] Evet..

Genç bey — Sizinki, değil mi? Ona emindim.

Neclâ — [Kararını vermiştir.] Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, beyefendi.

Genç bey — Rica ederim, bir tek kelime söylemeyiniz. Sizin gibi genç, güzel, zarif bir hanım ile tanışmış olmak saadeti, bence mükâfatların en büyüğüdür. Eğer, ahbabınız olmak şerefi, bendenize yeter.

Neclâ — Şükran ve minnetlerimi nasıl ödeyeceğimi bilemiyorum.

Genç bey — Estağfurullah hanımefendi, o, vazifemdir. Şimdilik müsaadenizi istirham edeceğim..

Neclâ — [Elini uzatır] salı günleri öğleden sonra evdeyim..

Genç bey — İhya buyuruyorsunuz, hanımefendi.

[Neclâ elini öper, çıkar]

Neclâ — [Gerdanlığı alır, bakar, boynuna takar, aynanın önünde kendi kendine kırıtır, süzülür, Şerife kadın girer.] Nasıl yaraştı mı?

Şerife kadın — Gözlerime inanamıyacağım geliyor.

Neclâ — [Gülerek] Kısmet işte, ne denir? Artık, yakut yüzük te günün birinde satılmak tehlikesinden kurtuldu! [Yakut yüzüğü arar. Yerinde bulamaz. Telâşla] Şerife kadın, benim yakut yüzüğüm nerede?

Şerife kadın — Bilmem! Şurada, aynanın önünde duruyordu.

Neclâ — Yok..

Şerife kadın — Bir arayalım.. Kenara filân düşmesin... [Ararlar, bulamazlar] Yok..

Neclâ — Yok.. Sakın, gerdanlığı getiren bey, aşırmış olmasın..

Şerife kadın — Olmaz şey de değil...

Neclâ — [Dişlerini gıcırdatarak] Ah, hain, alçak...

Şerife kadın — Hanımcığım, çok hiddetlenme, inci gerdanlık var ya..

Neclâ — Sahi o var? [Birden bire aklına bir şey gelmiş gibi elini alnına vurur.] Şerife kadın!

Şerife kadın — Efendim?

Neclâ — O, şu gerdanlıktan bir tane inci koparalım da, sen, karşıki saatçıya bir göster.

[Gerdanlıktan bir tane inci koparırlar, Şerife kadını gider]

Şerife kadın — [Nefes, nefese telâş içinde gelerek] Hanımcığım yandık..

Neclâ — Aman sus, yüreğime iner? Ne var?

Şerife kadın — Ne olacak, inciler balmumundan.. Tanesine on kuruş veren yok!..

* *

İktısadî bahisler

Amerika buhranı malîsi ve esbabı

Dünya iktısadını alt üst eden buhranı umuminin menşei Amerikadadır. Amerikada zuhur eden buhran yavaş yavaş diğer memleketlere sirayet ederek umumî bir şekil almış ve bugün milletlerin bir çıkmaz yola gitmeleri ile neticelenmiştir .

Amerikadaki buhranı maliyizah edebilmek için evvelâ esbabını araştırmak ve teşrih etmek faideden halî olmaz kanaatindeyim. Böyle mühim bir meseleyi bihakkın teşrih edebilmek iktidarında değilim. Ancak muhterem karilerimin hatalarımı nazarı müsamaha ile göreceğini ümit ederek cesaret ettim .

Avrupa devletlerini bu hercümerce maruz bırakan harbi umumî beliyesinden evvel Avrupanın hayatı iktısadiyesi şu yolda telhis olunabilir:

Garbî Avrupa devletleri dünyanın en mühim sınaî merkezleri idi. Rusya ile bir kısım merkezî Avrupa devletleri, garbî Avrupa devletlerinin zıraî ihtiyaclarını temin etmekte ve Rusya ile şarkı Karip milletleri de garbî Avrupa sanayiinin istihsalâtını istihlâk etmekte idiler.

Harbi umumi ilânından sonra Avrupanın bu müvazenesi tamamile bozuldu. Avrupadaki fabrikaların yüzde yetmişi harp levazımını temine başladılar; Rusyadan zıraî mahsulât irhacı münkati oldu. Halbuki dünyanın ihtiyacatı devam ediyordu. Bu vaziyetten Amerika istifade etti. Evvelâ memleketinde fabrikalar inşa ederek dünyanın sınaîi ihtiyacatını temin etti. Saniyen zıraî ihtiyacı da Amerika, Kanada, Avusturalya ve Arjantin kıt'alarından telâfi imkânı hâsıl oldu.

Görülüyor ki iktısat sahasından çekilmiş olan Avrupa devletlerinin yerine az zamanda Amerika sermayesi ve sanayii geçmiştir .

Harbi umumiden evvel Avrupaya borçlu bulunan Amerikanın harbi umumî esnasında vücude getirdiği terakkiyi takdir etmemek kabil değildir. Amerikanın bu terakkisi bankalarının eshabı sanayie gösterdikleri suhulet ve yardımda aranmalıdır. Dünyanın ihtiyacını takdir eden malî müesseseler azim krediler açarak Amerikayı iktısat sahasında en yüksek bir mevkie çıkarmış ve bu suretle memlekete mühim bir servet temin etmiştir.

Harbi umuminin hitamında, Amerikada, fabrikalar bütün faaliyetleri ile çalışıyorlar, köylüler istihsalâtlarını iyi fiatlarla satabiliyor ve amelelere yüksek yevmiyeler vererek müreffeh bir hayat temin ediyorlardı. Amerika ahalisi gümrük tarifelerinin yüksekliği dolayısile haricî rekabetten korkmuyor ve mütemadi bir surette çalışıyordu. Hayat, refah en yüksek bir dereceyi bulmuştu. İhracat, ithalâttan kat kat fazla olduğundan aradaki fark memlekete altın olarak giriyor ve serveti umumiyeyi kabartıyordu.

Amerika hükûmeti harbin nihayetinde iki mesele karşısında kalmıştır:

1 ncisi, elde edilen bu servetin muhafazası, 2ncisi de,tesis olunan bu fabrikaların idamesi idi. Buna nasıl muvaffak olacaklardı?

Zengin Amerikanın karşısında fakirleşmiş ve adeta iflâs derecesine gelmiş bir Avrupa devletleri bulunuyordu. Satılan emtianın bedellerini temin etmek bile bir mesele idi. İhracat ile ithalât arasındaki farkın memlekete girmesi icap ediyordu. Amerika Avrupaya karşı alâka göstermiyecek olursa istihsalâtına müşteri temin edemiyecek ve binnetice fabrikaları tatili faaliyet etmek mecburiyetinde kalacaktı .

Buna çare olarak Avrupaya ikrazatta bulunmağı muvafık gördüler ve bu veçhile bir el ile verdiklerini diğer elleri ile istirdat ederek memleketlerine ithal ettiler. Bu hal harbin hitamından sonra beş sene devam etti. Bu müddet zarfında Avrupa devletleri yavaş yavaş noksanlarını ikmal etmekte ve teşkilâtlarını yapmakta idiler .

Netekim 1926 senesinden sonra Amerika müvaredatına, devletler kapılarını kapamağa başlamış olduklarından, Amerikada buhran emareleri baş göstermeğe başlamıştır. Rusyanın bu tarihte buğday ihracına başlaması ve Avrupa devletlerinin de kendi ihtiyaçlarını dahilen tedarikte gayret etmeleri bu buhrana sebebiyet vermiştir.

O tarihte Amerika maliyunu kredileri çoğaltarak ve istok mallar üzerine avans para vererek buhranın çıkmasına mani olmuşlar ve 1929 tarihine kadar vaziyeti muhafaza edebilmişlerdir, Fakat o tarihten sonra artık piyasayı himaye etmek ve vaziyeti kurtarmak imkânı kalmamıştır.

1926 senesinde zuhuru melhuz olan buhranın önüne geçilmemiş olsaydı o vakit zuhur edecek buhranın neticeleri bugünkü buhranın neticelerinden pek dun bir derecede olur ve Amerika maliyesini tehdit edecek bir şekil almazdı. İstihsalâtın çokluğu ve istok emtianın satılmaması buhrana sebep olduğu nazarı dikkate alınacak olursa görülür ki 1927 senesinden 1930 senesine kadar üç sene mütemadiyen kredi sayesinde istihsalâta devam olunmuş ve stokların mikdarı akla hayret verecek dereceyi bulmuştur. Halbuki üç sene evvel buhran zuhur etmiş olsa idi stok mikdarı bugünkü günde bu dereceyi bulmazdı.

Harpten sonraki Amerika maliyesinin vaziyeti tetkik olunacak olursa görülür ki Amerikayı bu badireye sürükleyen iki âmil vardır. Birisi paranın çokluğu, diğeri de bu muazzam servetin tevlit etmiş olduğu büyüklük cinnetidir.

Amerika bankalarındaki mevduatın yekûnu 1930 senesinde 44 milyar doları tecavüz etmiş olduğu nazarı dikkate alınacak olursa, bankaların bu vaziyette ne kadar müşkül bir mevkide kaldıkları kolayca anlaşılır. Her şeyin fazlası muzır olduğu gibi paranın bu derecesi de nihayette felâket tevlit etmiştir.

Amerika bankaları bu paraları çalıştırabilmek ve eshabına bir faide temin edebilmek için azîm ikrazatta bulunmuşlardır. Yalnız Avrupa hükûmetlerine verdikleri ikrazatın yekûnu 6 bin 217 milyon doları tecavüz etmiştir. İşbu ikrazat şu surette vuku bulmuştur:

1.568 milyon İngiltereye, 1.205 milyon Almanyaya, 1.179 milyon Fransaya, 456 milyon İtalyaya, 339 milyon Belçikaya, 234 milyon Norveçe 213 milyon İsveçe, 161 milyon Polonyaya, 147 milyon İsviçreye, 115 milyon Hollandaya, 594 milyon diğer muhtelif devletleredir.

Bunlardan başka muhtelif Avrupa şirketlerine 3.627 milyon dolar ve 1.560 milyon dolar da memaliki ecnebiyede çalışan Amerikan şirketlerine sermaye verilmiştir.

Amerika bankaları Amerika dahilinde de parayı çalıştırmağa gayret etmişlerdir. Netekim 8. bin 593 milyon Amerika arazisine, 5,516 milyon federal hükûmetlere, menafii umumiyede sarfolunmak üzere ve 3.966 hilyon hususî şirketlere vermişlerdir.

Görülüyor ki bu kadar semiha ne para dağıtılmasına rağmen, bankaların kasaları boşalmıyor ve çoğalıyordu. Böyle muazzam bir servet karşısında Amerikayı idare edenlerin, dünyayı iktisadî tahakkümleri altında esir edebileceklerini tahayyül etmiş oldukları zannolunabilir. Ancak maliyunun bir tahakkümden ziyade müdahhar serveti işletmek gayesini takip etmiş olduklarına şüphe yoktur.

Amerikanın bu vaziyetine karşı İngiltere hükûmeti şu tedbiri almağa başladı. 1925 senesinde İngiltere hükûmeti parasını altın esası üzerine kabul etti ve bir kanun neşretti. Bu sayede diğer piyasalara altın ihracına hacet bırakmaksızın krediler küşadına muvaffak oldu. Fransa hükûmeti dahi 1926 senesinde parasını tesbit ettikten sonra bu tarzı kabul ve 1927 senesine kadar İngiliz evrakı nakdiyesini altın olarak kabul etti. Fakat 1927 den sonra altının yavaş yavaş İngiltere kasalarında teraküm etmekte olduğunu görünce siyasetini tebdil ederek Londra piyasasından altın almağa ve Fransaya ithale başladı. Bu mukabil vaziyet İngiliz maliyesini sarsmağa başladı ve İngiltere Amerikaya müracaat ederek para tedarikine mecbur oldu.

İngiliz evrakı nakdiyesi her an sukut etmek tehlikesinde idi. Fransa hükûmeti vaziyetin vehametini görerek kasasında müdahar İngiliz evrakını altın ile mübadeleden sarfınazar etti ve mecburiyet karşısında —İngiliz parasını düşürmemek için— muhafaza etti. Son zamanlarda İngiliz lirasının sukutu neticesinde Fransız hükûmetinin Fransız bankasına tediyeye mecbur olduğu (zararlarını telâfi için) iki milyar franktan bu siyasetin dercesi mümkün olabilir .

İngilterenin Amerikadan para tedarikine rağmen Amerikada para teraküm ediyordu. Bankalar iskonto fiatlarını tenzil ediyorlar ve yeniden yeniye krediler açarak borsa brokerlerine fevkalâde suhulet gösteriyorlardı. Bu kredi bolluğu borsayı hakiki bir kumarhane şekline ifrağ etti. Mütemadi talepler karşısında esham, gayritabiî bir surette ve hiç bir esasa müstenit olmayarak her gün baş döndürücü bir şekilde yüksemeğe ve memlekette sun'i bir terakki ihdasına ve efkârı umumiyeyi aldatmağa sebep oldu. Bu vaziyet millette bir sarhoşluk ve bir çılgınlık vücude getirdi. Herkes borsaya hücum ediyor ve yirmi dört saat zarfında zengin olmanın sırrını keşfetmeğe muvaffak oluyorlardı. 1929 senesinde spekülâsyon için Amerika bankalarının borsa brokerlerine üç milyar dolar vermiş olduklarını kaydedecek olursak bu cinnet havasının ne kadar vüs'atli olduğunu isbat etmiş oluruz .

Spekülâsyon zevki bu derecede kalmış olsaydı yine bir derece ye kadar ehvendi. Halbuki talep günden güne çoğalıyordu. Bankalar tehlikeyi görmeğe başlamış ve brokerlere verilecek avansın üç milyarı tecavüz etmemesine karar vermişlerdi: Fakat Amerika bankalarının bu kararı bir faide temin etmemiştir, zira spekülâtörler hariçten para tedarikine başlamışlar ve bu suretle faizin 8, 12, ve hattâ 16 raddelerine çıkmasına sebep olmuşlardır. Bu hal karşısında Avrupadaki büyük sermayedarlar Avrupa bankalarında paralarını yüzde üç veya dört ile muhafaza edeceklerine Amerika brokerlerine iki misli ile vermeği menfaatlerine daha muvafık görerek onları teşvike başlamışlar ve nihayet brokerlerin dü yunu altı milyar gibi hayali bir rakamı bulmuştur.

Görülüyor ki borsadaki bu cinnet ve bu yüzden hâsıl olan kârlar ve tereffü memleketteki serveti bir misli daha kabartarak maliyunu aldatmış ve buhranın en birinci âmili olmuştur .

Yukarıda arzolunduğu üzere hububatta baş gösteren buhran yavaş yavaş umum Amerika iktısadı üzerine tevessü etmeğe başlamış ve neticede umumî bir buhrana müncer olmuştur. Bu buhranın neticeleri ise şunlardır:

(Devamı yarın)

Milliyet'in Romanı: 16

Eve Düşen Yıldırım!

Nahit Sırrı

Koridoru geçip merdiven sahanlığına vardığı ande, Emine tekrar Namığı yanında buldu.

— Yarım saat sonra istasyondaki gazinodayım. Oraya gelip beni mutlaka gör. Sana söyleyeceğim var.

Öteki: — Peki beyim, dedi. Kalbi sevincinden çarpmıştı. Çünkü bahşiş olmazsa bile havadis alacaktı.

Daireden çıkıp istasyona gitti. Büyük methalin yanında, ilenkler ve gidip gelenler arasında yarım saat bekledi. Sonra: — Burada bir gazino varmış, neresidir? diye sordu. Ve gazinoya girince Namığın bir masa başında oturmuş kendisini beklediğini gördü. Genç adamın gözleri ateş gibi yanıyordu.

Kadın oturdu ve bekledi.

— Emine Hanım, biz perşembe günü, yani tam beş gün sonra gidiyoruz. Muazzez Hanımı gitmeden evvel bir kere görmek istiyorum.

Gayet yavaş bir sesle, yüzünde hiç bir hat kımıldanmadan söylüyordu.

— Sana saatini haber verip kızı sokağa mı çıkarayım? Pek kolay iş te değil ha!

— Hayır, sokakta konuşmak istemem.

— Eve mi gelmek istiyorsun?

— Evet.

— Amma efendi babanla dargınsın beyim.

— Babamın da, Saidin de evde olmadıkları bir saatte gelirim.

— Ayni zamanda cebinden iki lira çıkardı, Eminenin masa üzerinde iki büyük ekmek dilimi gibi duran ellerinden birine doğru bunları uzatı. Liraları görünce, kadının parmakları hafifçe kalktı. Ve paranın avucu altında yerleşmesine, gizlenmesine yardım ettikten sonra, bu parmaklar tekrar masanın mermer taşı üstüne yayıldılar. Bundan sonra da, müsahabe neticelere doğru sür'atle yürüdü.

— Babamla Sait sabahları erken gitmiyorlar mı?

— Gidiyorlar beyim.

— Sekizde çıkıyorlar, değil mi?

— Evet.

— Ben dokuz buçukta filân gelsem kapıyı bana kim açar?

— Kim açacak, ben açarım. Babanla kardeşin gider gitmez, hemen daima Muazzez Hanım yeniden uykuya yatar. Artık tekrar kalkması öğleyi bulur.

— Daha nikâh olmadı, değil mi?

— Hayır Beyim, daha olmadı. Amma kâğıtları dün belediyede asılacaktı.

— Âlâ, ben yarın ona doğru geleyim, olmaz mı? Muazzez

iki çift sözüm var. Sakın korkma ha! Hiç kimseye de tabiî haber vermezsin.

Emine: — A elbette beyim. Vallaha vermem, billâha vermem! dedi. Sonra, eski siyah çarşafını düzelterek ilâve etti: Eh bana müsaade beyim. Çok ta geç kaldım.

Nmığın gözleri dalgındı. Kadına gülümsemek istedi. Fakat soluk dudaklarına getirmek istediği bu tebessüm acı bir takallüse benzemişti.

— 16 —

Emine o kadınlardandı ki, mütemadî bir dedikodu havası için de yaşamakla sermest olurlar. Günah işlemekten, buna imkân bulunduğu tarihlerde bile şahsan belki çekinmişlerdir. Fakat içinde yaşamak istedikleri dedikodu havası ne kadar ağır ve mülevves olursa sevinçleri, bahtiyarlıkları o derecede artar, birinin bir ayıbını keşfedip öğrenirlerse, şahsî bir saadete erişmiş kadar memnun olurlar. Lâkin bunu gizlemek, ilân etmemek mecburiyetinde bulundukları zamanlarda bir hüzün kaplar. İşte Namığın Muazzezle gizlice görüşmeleri gibi fevkalâde mühim bir şeyi kimselere ilân edemiyeceğini düşündükçe Emine kadın da böyle oluyor, ilk önce duyduğu zevk ve sevinci adeta hissedemiyordu. Ne çare ki, böyle bir görüşmeğe delâlet ettiği haber alınırsa Eminenin evden kovulması pek mümkündü. Ve bunu Emine hiç istemiyordu. Böyle bir kapıyı bir daha nereden bulacaktı.

Şayeste gitti gideli alınacak verilecekle hiç kimse meşgul olmuyor, ihtiyarın her şeye lâkaydî ve istikrahı gün geçtikçe artıyor, Saitle Muazzezin hesapla meşgul olmaksa hiç hatırlarına gelmiyordu. Emine kaç para harcettiğini söylerse veriyorlar ve buna mukabil önlerine ne konsa kabul edip yiyorlardı. Böyle bir nimeti tepmek mecnunluk olurdu. O akşam Saidi bir köşeye çekti.

— Küçük bey, sana bir şey söyleyeceğim amma sakın öfkelenme.

— Dün ağabeyini gördüm.

Saitle Namık arasında en küçük bir kavga bile zuhur etmeden her şey olmuş, iki ev ayrılmıştı. Namık Muazzeze gönül verdikten sonra Saitle hiç lâf etmemiş, bir gün de, o bir mes'ut rüyalı uykuda iken bir daha dönmemek üzere evden çıkıp gitmişti. Bu sebeple, Saidin kalbinde kendisine senelerce babalık ta etmiş olan bu ağabeye karşı kin ve hiddet değil, sade merhamet vardı.

— E sonra? diye sordu.

— Samanpazarında otobüs bekliyormuş. Ben karşı kaldırımdan çarşıya doğru gidiyordum. Bazı ufak tefek alacaktım. Kendisini görmemezliğe geldimdi amma arkamdan seyirtti. "Emine Hanım,, diye seslendi. Artık ne yapayım, durdum.

— Ne konuştunuz?

— Yarın ikiniz gittikten sonra buraya gelip küçük hanımla konuşacağını söyledi. "— Sakın kimse bilmesin!" diye de tenbih etti.

birden bire öfkelenmişti. Sordu:

— Kaçta gelecek?

— Saat ona doğru. Ne yapacaksın beyim? Aman görmez konuşmaz olsaydım! İçim içime sığmıyor vallahi!

— Bunda telâş edilecek, iç içe sığmayacak bir şey yok! Sen kendisine ne dedin?

— Ben bir şey demedim amma, o "— Mutlaka ona doğru gelip göreceğim." dedi.

— Peki, kapıyı açar, içeri alırsın. Muazzez Hanımla görüşsün.

— Ah sen de bırakıp gidecek misin?

— O benim bileceğim iş. Sen kendisine evde kimse yok dersin. Babama da Muazzeze de bir şey söyleme ha!

— A söylemem beyim. Siz. tenbih ettikten sonra hiç söyler miyim?

Emine ellerini sevinçle oğuşturdu. Galiba evde zevki

SİNEMA ÂLEMİ

Sinema çarkı durmadan dönüyor

Sinema daima taze kalmak ihtiyacındadır. Eskilerini unutmağa vakit kalmadan yenisi geliyor

Sesli sinema, eskileri adam akıllı elekten geçirdi. Mevkilerini muhafaza etmeğe lâyık olmayanlar elendi. Bu bir nevi cidaldi ki, mecruhları, maktulleri ve gazileri oldu. Mağlûplar yerlerini galiplere bırakarak çekildiler. Sesli çıktığı zaman, film çevirmeyen sessiz film artistlerinden hemen hiç birini artık görmüyoruz. Bunlardan ortalıkta bazı kalanlar yok değil. Fakat bunların çoğu, sessiz filmde olduğu kadar, yeni sahada muvaffak olmuş değildir.

Yalnız bu tebedül, beyaz perdeden bir çok güzel artistleri aldı götürdü. Vakıa yerine yenilerini de getirmedi değil..

Dün son derece muvaffak olup ta, bugün unutulmak üzere olanlar arasnıda hem de kıymetli bir çok artistler vardır .

Meselâ sesli filmde muvaffak olamayanlar arasında Douglas Fairbanks'ı, Norma Talmadge'ı, hemşiresi Constance'ı zikredebiliriz. Fakat bu üçünden her biri bugün milyoner vaziyetindedirler.

Bunlardan başka şu isimleri de saymak lâzım: Madge Bellamy, Louise Brooks, Olive Borden, Pauline Starke, Philibis Haver, Bessie Love, Fazenda, Esther Ralston, Percy Marmont, Corinne Griffith, Florence Vidor, Dollares Costello, Olga Baclanova, Vilma Banky ve meşhur Clara Bow... Bunların hemen hemen artık hiç birini yeni filmlerde görmüyoruz.

Avrupa sinemalarnıda da bazı isimler var. Greta Moshein, Vivian Gibson, Luciane Albertini, Luza Mara, Harry Liedtke ve saire. .

Onun içindir ki eskiler

Amerikada yeni bir yıldız daha yükseliyor: Nora Gregor

sinde kendilerini dünyaya tanıttılar. Meselâ Milton, Boucot, Garat, Roger, Treville gibi..

Yine sessiz filmin tanınmış artistlerinden olan Sandra Milowanoff, Mady Charisaians, Lilian Gish ne oldular?

O kadar çok esimler ki her biri her seyircide kim bilir ne hatıralar uyandırırlar .

Sinema semasından yaklaşan bir yıldız: Louise Brooks

Sessiz sinema artistlerinden Rudolph Klein Rogge

birer birer çekilip giderlerken, yeni yeni isimler işitiyor ve yeni yeni çehreler görüyoruz. Meselâ Amerikada Loretta Joemg, Madge Evans, Joan Benette, Joan Harlow, Irène Duma, Karen Morley, Dorothy Jordan, Helen Hayes, Rose Hobart, Carole Lombard, Constance Benett, Ima Claire, Miriam Hopkins, Sylvira Sydney ve saire...

Diğer taraftan seyirciler de yenilerin karşısında eskileri pek çabuk unutuveriyorlar. Meselâ Philip Holmes ile Clark Gable daha çok zaman geçmeden John Gilbert ile Charles Roggers'i unuttu. Şimdi de Kaliforniya ufuklarında yeni bir yıldız beliriyor: Philip Marsh..

Şu var ki ,yeni gelenlerin eskilerini unuturmakta bihakkin kabiliyet ve sıfatları var. Eskilerden kalanlarla bu yeniler arasında halâ pırıl pırıl parlayan Gloria Swanson, Marlène Dietrich, Norma Shearer, Joan Crawford, Leila Hyams, Bebe Daniels, Mirna Loy, Jeanett Gaynor, Ruth Chatterton ve vaire. .

Fransada sinema yeniler arasında Meg Lemonnier ile Marcelle Chantal'ı ve Marie Glory'yi meydana çıkardı. Erkek artistlerden de Henry Garat, Jean Murat, Prejean, Ronald Toutain hakikaten sevilen artistlerdir.

Sessiz filmin yıldızları olup seslide de mevkilerini muhafaza edenler arasında Gima Manes Lilyan Harvey, Kate de Nagy var. Tiyatro artist ve mugannilerinden bir çokları da sesli film saye-

Alman filimciliği

Berlinde çıkan Tagebuch Alman film sanayii için şu satırları yazıyor: Almanyada sesli film sanayii üçüncü yıl dönümünü tes'it ediyor. Üç sene evvel ilkbaharda sesli filmler çevirilmeğe başlandı ve 1929 sonbaharı ile kış mevsiminde halka gösterildi. O tarihte muhavereler belli başlı bir kaç unsurdan ibaretti. Zira daha henüz iptidaî olan film âletleri sesleri iyi alamıyordu. En muvaffak olunan şey gürültülerin taklidi idi. Meselâ kapının açılıp kapanması, kadehe suyun boşanması, motörün horultusu ve birinin geldiğini bildiren ayak sesleri.. Üç seneden beri bu iptidaîliklerin yerine insan sesinin en mükemmel âletlerle zaptı mümkün olmuştur. Fakat henüz bununla iş bitmiş sayılmaz. Umumiyetle şu kanaat vardır ki, Alman sesli film sanayii bugünkü halinde kalacak değildir.

Üç yaşında çocuklar yürürler ve oynarlar. İlk fikirleri teressüm etmeğe başlar. Haricî âleme büyük bir merak bağlar. Taze dimağında cevabı arayan birçok sualler vardır. Sıhhatte çocuklar üç yaşlarında böyledirler.

Fakat Alman sesli film sanayii herhalde hasta bir çocuk.. Kafasına yeni fikirler gelmiyor. Muhitine karşı derin bir alâkasızlığı var. Taze kafasında hiç bir sual belirmiyor.

Halbuki bidayette bu çocuk çok ümitler veriyordu. "Mavi Melek" ilk sesli Alman filmlerinden biridir. Vakıa bu filmde de bir çok şeyler acemîce ve düşük görünüyor. Fakat bu noksanları başlangıçtaki müşkülâta atfediyorduk. Hiç te öyle olmadı. Alman sesli sanayi filmin de terakki görmedik. Bütün kusurlarına rağmen "Mavi Melek" bir şahika gibi kaldı.

Sinemacılık artık işi sadece artistlerinde cinsî cazibe aramağa koyuldu. Zavallı Jannings'leri, Kortner ve Bressar'ları nelere sokmadılar. Alman filmi sadece erkeğe istinat etmeğe başladı.. Şimdiye kadar bir tek artist bu bulutlu muhitten sıyrılıp çıktı. Marléne Dietrich... Fakat onu da hemen Amerikalılar alıverdiler. İyi ve ciddî bir unsur teşkil etmeğe müstait olan Elisabeth Bergner Fransaya dönmeğe mecbur kaldı. Alman filmlerindeki kadınlar, bir kaçı müstesna, hepsi de bebek gibidirler. Sinemanın kadın ideali Almanyada bu suretle tamim etmesi tahammül edilir şey değildir. Bunlar hiç görülmemiş, bilinmemiş acayip mahlûklardır.

Amerikada ise sesli film imalâtı daha eskidir. Altı senelik hayatı vardır. Amerikan filmlerinde de kusur olsa bile, insan hiç olmazsa iyi bir görüş kabiliyetini ve hakikati canlandırmak arzusu mevcut olduğunu seziyor. Buna mukabil Alman filmcileri hep tatsızlıktan hoşlanıyorlar. Fransız film imalâtı ise, Almanlara nazaran daha gençtir. Lâkin Renè Clair'den sonra Fransız filmciliği kendi doğru yolunu bulmuştur.

Alman filmciliğinin iyi tarafları da yok değildir. .Fakat bunu ancak işin teknik tarafında görüyoruz. Filmi iyi alan mükemmel âletler, sesi iyi zapteden mükemmel mikrofonlar var. Yani teknisiyenlerle mühendislerin yapabilecekleri her şey yapılmıştır. O kadar..

Yeni evamiri aşere

Geçenlerde evlenen ve son defa "Doktorların karıları" ismin de bir film çevirmiş olan Joan Bennet ortaya yeni bir "Avamiri aşere" çıkardı. Onlar da şunlarmış:

1 — Daima doğruyu söylemek..

2 — Hüsnü niyet, aşk, itidal.

3 — Her şeyi daima eğlenceli tarafından görmesini bilmek.

4 — Şahsiyetlere hürmet etmek.

5 — Müsamahakâr olmak.. Yani bir bardak suda fırtına koparmamak, ehemmiyeti olmayan küçük şeyleri izam etmemek.

6 — Cesur olmak.

7 — Selâm vermek güç bir şey değildir, ihmal etmemek.

8 — Hodbin ve kibirli olmamak.

9 — İzdivaç bir kumardır, alınanı, verileni bilmelidir. Çok tahammül etmeli, çok affetmeli.

10 — Daima cemiyete uymak, daima mütebessim ve mültefit davranmak..

Sinema haberleri

* Hollyvood'da Dickstein kanunu dalayısile bir endişe hükümfermadır. Bu kanuna ecnebi artislelerinin Amerikayı terketmelerini icap etmektedir. Greta Garbo, Marlène Dietrich, Ronald Colman Cliwe Brook, hattâ Charlie Chaplin bile..

* "Şehir ışıkları" nda Şarlonun eşi olan Virginia Cherrill Amerikanın en zengin adamlarından William Rhimelander ile evlenmiştir.

* Amerikada eskiden beri "Novarro'nun perestişkârları" ismin de bir klüp vardı. Bu klübün İngilterede de bir şubesi açılmıştır.

* Pola eNgri'nin yeniden izdivacından bahsediliyor. Şikagolu bir milyoner ile evleneceği söyleniyor.

* Mary Astor hamiledir. Çocuğunun güzel bir dekor içinde doğmas ıçin Amerikadan Honoluluya gitmiştir .

* Clara Bow "Hollyvood eğleniyor" isminde bir şarkı yazmıştır. Bu şarkıyı filmlerden birinde Maurice Chevalier ve Eddie Cantor teganni edeceklerdir.

* Fransız ihtilâli üzerinde üç film hazırlanmaktadır. Birincisi Danton'dur.

* Dolly Davies ilk defa olarak Fransada Grensble'de sahneye çıkmış ve şarkı söylemiştir. Yakında Paris sahnelerinden birinde bir operet oynamasına intizar edilmektedir.

* Charlot'nun Japonyaya gitmek üzere bindiği Suva Marn vapurunda ağır surette hastalandığı haber verilmektedir. Vapurda hiç bir doktor bulunmadığı için telsizle Singapur'dan bir doktor istenmiştir.

Mm Henry Garat

Fransızların maruf jön premiyelerinden Henry Garat Paris müzikhol artistlerinden Rowe hemşirelerin en genci olan Miss Betty Rowe ile evlenmiştir.

Lilian Bond'un yeni bir resmi

Fırtınadan sonra sakin liman!

Clara Bovv geçirdiği aşk maceralarından sonra uslandı. Bir stüdyo açıyor

Clara gelin

Clara Bow'un başından geçenleri aşağı yukarı herkes bilir. Kâtibesi Daisy Devoe günün birinde hanımına kızmış ve hiddetinin acısını çıkarmak için Clara'nın elinden geçen bütün aşk mektuplarını neşredilmek üzere bir gazeteciye vermiş. Amerikada zaten kariin tatlı tatlı okuyacağı bu nevi havadisler peşinden koşan gazetecilere böyle aşk mektupları verilir de gazeteci onu harzican etmez mi?

Nihayet rezalet gazete sütunlarnıda patlak verince, Amerikanın iffetperest insanları gadaba düştüler. Clara Bow'un mukavelesi feshedildi. Bu vaizyet karşısında Clara'nın yapacağı bir şey vardı. Mahkemeye müracaat etmek.. Ve etti.. Eski kâtibesi mahkûm da oldu. Lâkin bir defa olan olmuştu .

Artık bütün Amerika Clara'nın bir daha sinemaya avdet edebilmesine imkân göremiyorlardı. Artık ondan sonra genç artisttin bütün dost zannettiği insanlar başlarını çevirmeğe başladılar. Şunu saklamamak lâzımdır ki Clara hakikaten aşka teşne, kabına sığmayan bir mahlûktu. Bir defa şöhret ve servet sahibi de olunca ,dünyanın dört köşesinden aldığı takdir, ilânı aşk, izdivaç teklifleri ve saire gibi mevzular etrafında yazılmış mektuplar onu büsbütün aykırılaştırmıştı. Sevilmiş olmak zevki içinde Clara dünyayı görmez olmuştu.

Aşıkları vardı ve sevince de bütün ihtiyat ve basiret tedbirlerini ihmal ederek, taşkınca seviyordu .

Gary Cooper, Gilbert Roland

Clara ve hocası

Harry Richmann ile olan maceralarını yalnız Hollyvood değil, bütün dünya biliyor. Bütün bu isimler mahkemede zikredildi. Clara böyle bir vaziyette iken ve herkesin istihzasına hedef olurken, kimse onun güzelliğini, yirmi yaşını, mizacını nazarı itibara almıyordu. En çok sevdiği insanlar bile o kadar merhametsiz kesilmişler di ki.. Hülâsa Clara bu fırtına içinde yapyalnız kalmıştı..

Yalnız mı? Hayır! Bir adam vardı ki kendisini hakikaten seviyordu. Clara'nın etrafındaki zahirî sadakatleri, yalancı dostlukları, ihanetleri bizzat Clara'dan daha iyi sezen o idi. Bu adam bir Cowboy idi. Yani hileyi sevmeyen dürüst adam. Bir gün ihanetini sezdiği Daisy Devoe'yu kovdu. Clara ile düşmanları arasında vaziyet aldı. Hattâ çok kismeler bu adama acıdılar ve yahut ta kendisile alay ettiler .

Fakat bu adam söylenen sözlere aldırmadı. Çünkü Clara'yı cidden ve bütün kalbile seviyordu. Bidayette Clara belki kendisine ehemiyet evrmiyordu. Fakat yalnız ve bedbaht kalınca, onu daha iyi anladı. Bir Çin darbı meseli vardır: "Çam ağacının yeşil kaldığı kışın belli olur."

Mahkeme kararını verdikten sonra, bu adam Clara'yı aldı ve Montanadaki çiftliğine götürdü. Götürmek bir kelimedir. Götürdü değil, onu son ayların kâbusundan tutup çıkardı. Ona fena hatıraları unutturdu.

Aylarca beraber yaşadılar. Delikanlı bir şey istiyordu. Kız iyice dinlensin, sıhhatine ve neş'esine kavuşsun. Dağın ceyyit havası Claraya eski tazeliğini verdi. Güzel vücudü dolgunlaştı. Hattâ stüdyo estetikinin muayyen asgari kilo mikdarını geçti.

Bu adam kimdi? Malûm! Rex Bell.. Artık yarlarda, dağlarda, bayırlarda, yaylâlarda, herkes onları at üstünde beraber görüyordu.

Rex Bell eskiden de Claraya izdivaç teklifinde bulunmuştu. Fakat Clara reddetmişti. Çünkü o zaman daha izdivaç için olgunlaşmış değildi. Rex ise, daha ne kadar beklemek lâzımsa, o kadar beklemeği ahtetmişti.

Clara iyileştikten ve tekrar eski sıhhatine, eski neş'esine ve tazeliğine kavutşuktan sonra, Rex teklifini tekrar etti ve bu defa isimini Claraya vererek, eski rezalet sahifesini kapattı. Genç kadın bu defa teklifi sevinçle kabul etmişti. Fakat evlenmeden evvel mühlet istedi. Biraz para toplamak istiyordu. Çünkü Clara eli avucu açık artistlerdendi, başkaları gibi para idhar etmeğe imkân bulamamıştı .

Evlendiler ve Clara bu suretle hiç bir zaman bulamdaığı bir şeyi bulmuştu: Arkadaş.

Ona yol gösterecek, ona nasihat edecek, onu müdafaa edecek arkadaş.

Şimdi her ikisi de bir senaryo ve iyi bir sahne vâzıı arayorlar. Çünkü Clara ne zamandan beri ayrıldığı sinemaya avde edecektir. Hattâ beraber "Calara Bow film şirketi" tesis etmek üzeredirler. Clara vâki olan bir çok teklifleri kabul etmemiştir. Clara ilk filminin her cihetten muvaffak olmasını istemektedir. Belki de iki film.. Şöhret ve para için değil, fakat herkese artık kaybolmuş ve sönmüş bir yıldız olmadığını isbat etmek için.. Şimdi sinemayı bırakmak, düşmanlarına karşı hezimeti kabul etmek demek olur.

Rex diyor ki :

— Yegâne arzum, Clara'yı mes'ut etmektir. Çünkü hiç duymadığı saadete kavuşmak hakkıdır. Başkaları onu bir müzik hol artisti, bir cinsî cazibe kraliçesi yerine koymuşlardı. Halbuki benim için Clara başka şey idi. Ben onu herkesten evvel anlamış buluyordum.

Yani Clara fırtınalardan sonra nihayet selâmetle limanı buldu.....

Gary Kooper

Gary Gooper "Kürt şarkısı" nı çeviriyordu. Bu filmde eşi maruf Meksikalı artist Lupe Velez idi. İspanyol kanı ateş gibi bir kandır. Olacak oldu. Gary kadına tutuldu. Lupe Velez de kendisini sevdi.

Bu insanlardan kaçan, kendisine bir şey söylendiği zaman kızararan, suvare kıyafetlerinden hiç hoşlanmayan, adam, sevsevse hakikaten de Lupe Velez'i sevebilirdi .

O sıralarda şöhreti de mütemadiyen artıyor, biribiri ardına muvaffakıyet kazanan filmler çeviriyordu .

O tarihlerde Hollyvood'da her şey birden bire değişti. Sesli film başlamıştı. Sinema şehri allak bullak oldu. Sesli film birçok yıldızları husufa uğrattı, bir çok meçhulleri de sinema semasına çıkardı. Bunlardan biri de Almanyada "Mavi melek" filmi ile ön safa geçen Marlène Dietrich idi. Sternberg Marocco ismindeki filmi çevirmeğe karar verdiği zaman Gary Cooper için Marlène'i eş intihap etti .Bu filmden sonra yine her ikisi birlikte "Yanık kalpler"i çevirdiler .

Gary bu iki filmden sonra hayli yoruldu. Annesi filmin bir an evvel bitirilmesini bekliyordu. Çünkü Gary artık yalnız sinirleri ile yaşıyordu. Zayıfladı, zayıfladı. Lupe Velez de endişeye düştü. Gary'nin kat'î bir istirahate azîm ihtiyacı vardı. Nihayet film bitti. Artık istirahat etmek lâzım değil mi ya? Hayır! Bu defa da Lily Damita ile yeni bir filme başladı. Lâkin dayanamadı. Yatağa ve hastaneye düştü. Uzun tedavilerden sonra nekahet devresini Hollyvood civarında satın alman bir çiftlikte geçirdi. Tabiat ona sıhhatini iade etmişti.

Bundan sonra Lupe Velez ile muaşakası çok devam etmedi. Çünkü çok oynak, hareketi, neş'eyi, eğlenceyi seven Lupe ile daima düşünceli ve hiç konuşmayan Gary nihayet muaşakalarına daha uzun müddet devam edemedi ler. Fakat Gary'yi ondan sonra başkaları paylaşamadı

Poliste

Yanan Depolar

Dün yangın yerinde üç keşif yapıldı

Evvelki gece Galatada Necati Bey caddesinde 151 numaralı İsak Ef. nin şarap deposundan yangın çıkmış, alevler birdenbire üstte bulunan tütün deposuna sirayet etmiştir. İtfaiyenin bütün gayretine rağmen yangını vaktinde söndürmek mümkün olamamış, iki depo tamamen yanmıştır. Yangının nasıl çıktığı henüz anlaşılamamış ise de şarap deposunda şişe yıkanacak olan mahalde mevcut talâşlara atılan bir sigara dan çıktığı zannedilmektedir. Şarap deposu 10 bin liraya Manahim sigortasına sigortalıdır. Yangın esnasında iki itfaiye neferi duman tesirile bayılmış, hastahaneye gönderilmişlerdir.

Yapılan tahkikata göre, tütün deposu Abdülhamit ve Mustafa Beylere ait olup içindeki tütünlerin sigortalı olmadığı anlaşılmıştır. Zararları 30 bin lira kadar tesbit edilmiştir.

Yangının eseri kast olup olmadığı araştırılmakta, tahkikata müddeiumumi muavinlerinden Sabri B. vazıyet etmiş bulunmaktadır. Dün yangın mahallinde 3 defa keşif yapılmıştır

Hırsız

Pendik'te Madalya Bahçesi civarında oturan Kartal Hükûmet Baytarı Nazım B. in köşkünü, bahçenin demir parmaklıklarını çıkarmak suretile hırsız girmiş ve bazı kıymettar eşya çalarak kaçmıştır.

Kaldırımdan kaldırıma geçerken

Beşiktaş tramvay caddesinde Zaferi Millî kiraatanesinde garson Rıza, caddenin bir tarafından karşısına geçerken mühendis Edip B. in idaresindeki 1026 numaralı hususî otomobilin sademesine uğrıyarak yaralanmıştır.

Esrarkeşler

Taksim'de Eğri sokakta oturan sabıkalı Arnavut Refet, evinde icrası lüzum görülen taharriyat için giden zabıta memurlarına kapıyı açmamıştır. Bunun üzerine pençereden girilmiş ve içeride sabıkalılardan Yahya, Mehmet, Kirkor, Hüseyin, Zeynel, Necati, esrar içerlerken yakalanmışlardır. Ayrıca bir mikdar eroin de bulunarak müsadere edilmiştir.

İki sefir itimatnamelerini verdiler

ANKARA, 19 — Yeni Amerika ve İspanya sefirleri yarın öğleden sonra Reisicumhur hazretleri tarafından kabul edilecekler ve itimatnamelerini takdim eyliyeceklerdir.

Seyfi Pş. tetkikattan döndü

ANKARA, 19 — Umum gümrükler muhafaza kumandanı Seyfi Paşa tetkik seyahatinden avdet etmiştir.

Hariciyede yeni tayinler

ANKARA 19 — Elçilikler ve konsolosluklarımız mensupları arasında bazı tadilât icrası takarrür ve bu hususta hazırlanmış bulunan liste millî idareye arzolunmuştur.

Bu meyanda hariciye kalemi mahsus müdürü Kemal Aziz Bey Berlin sefareti müsteşarlığına, teşrifat umumî müdür muavini Kudret Bey Marsilya başşehbenderliğine tayin olunmuşlardır.

Teşrifat umumî müdürlüğü kadrosu dağıtılmış ve bu daire müdürlüğüne Cenevre şehbenderi Şevket Fuat Bey tayin edilmiştir.

İzmirde hayat

İZMİR, 18 — Bugünkü gazetelerin hepisi hayat pahalılığı hakkında neşriyat yapıyor ve belediyenin "İzmirde hayat ucuzdur" şeklinde vekâlete verdiği cevabı tenkit ediyorlar.

Mesut bir izdivaç

ANKARA, 19 (Telefon) — Ankara hukuk fakültesi müderrisler meclisi reisi vekili Cemil Beyin kerimesi Nimet Cemil H. la Roma sefaretimiz kâtiplerinden Fehmi Beyin nikâhları bugün icra edilmiştir. Merasimde Başvekil İsmet Paşa da hazır bulunmuştur. Bu münasebetle bu gece genç evliler şerefine Halkevinde bir süvare tertip olunmuştur.

Muhalif Gayri Mübadiller

Pazar günkü kongre hararetli olacak

Gayrimübadiller cemiyetinin, cemiyete dahil olsun olmasın bütün gayrimübadilerin iştirakile yapılmasına teşebbüs ettiği önümüzdeki pazar günkü içtimaın çok hararetli olacağı anlaşılmaktadır. Cemiyete muhalif olan gayrimübadiller de bu içtimaa iştirake karar vermişlerdir. Bu gayrimübadiller, cemiyet heyeti idaresini şiddetle tenkide ve yalnız kendi menfaatlarına göre gayrimübadil işlerini takip ve tanzime çalıştıklarını iddia etmektedirler. Bunlar, hattâ, 12 kişilik heyeti idarenin 2—3 âzası müstesna, diğerlerinin içtimalara devam etmemek ve kısmen çekilmek suretile hali inhilâlde bulunduğunu da söylemektedirler. Muhalif gayrimübadiller, Ankara'ya gidip gelen heyetin de bütün gayrimübadilleri temsil edemiyeceğini ileri sürmekte ve pazar içtimaında şiddetli tenkitlere hazırlanmaktadırlar.

Ankara maliye mektebinde

ANKARA, 18 — Ankara Maliye meslek mektebi ders müddeti iki seneye iblâğ edilecektir.

Ml Diplaraku'nun sergisi

ANKARA, 19 — Yunan ressamlarından matmazel Diplaraku'nun resim sergisi Başvekilimiz İsmet Paşanın himayesinde ve Yunan sefirinin riyasetinde olarak bugün öğleden sonra Halkevinde açılacaktır.

Berlin sefirimizin ahvali sıhhiyesi

ANKARA, 19 — Alınan haberlere göre Berlin büyük elçimiz Kemaleddin Sami paşa tedavi edilmekte olduğu hastaneden ancak üç hafta sonra Berline nakl[illegible]lunabilecektir. Sıhhî ahvali memnuniyete şayandır.

İzmirde otobüs

İZMİR, 18 — Bir şirket elektrikli tramvay işleyinciye kadar Konak ve Kemer istasyonu arasında otobüs işletmeği belediyeye teklif etti. Şirketin bu teklifi kabul edildi.

Bir kaçakçı mahkûm oldu

ADANA, 19. A. A.— İhtisas mahkemesi sabıkalı kaçakçılardan Mustafayı yedi ay hapse 450 lira para cezasına ve bir sene emniyeti umumiye nezareti altında kalmıya ve altı ay da Niğdeye sürgün cezasına mahkûm etmiştir.

Adana'da dolu ve yağmur

ADANA, 19. A. A.— Dün dolu ile karışık çok şiddetli yağmur yağmış, 45 dakika devam eylemiştir. Bağ ve bahçeler doludan müteessir olmuştur. Telefonlar işlemediğinden dolunun köylerde de tahribat yapıp yapmadığı anlaşılmamıştır.

İzmirde Ankara pazarı

İZMİR, 19 A. A. — Belediye tarafından şehrimizin muhtelif semtlerinde yapılamağa başlanan pazarlardan Karşıyakada açılması mukarrer Pazarın küşat resmi bu Pazar günü yapılacaktır.

Bu pazar "Ankara pazarı" olarak tevsim edilecektir.

Halkevi kütüphanesi

İstanbul Halkevi Kütüphanesi Cumaları da dahil olduğu halde her gün saat 13,5 tan 20 ye kadar açıktır. Kütüphanede yeni eserler bulunduğu gibi türkçe ve ecnebi dilleri ile münteşir mühim san'at ve ilim mecmuaları da vardır. Herkes gelebilir

Bir tavzih

Efendim;

"Muteber gazetenizin 17 mayıs 932 tarihli ve 2249 No. lı nüshasının üçüncü sahifesinin yedinci sütununda "Bir sahtekârlık isnadı" altında intişar eden bir yazı vardır; burada ismi geçen icra kâtibi "Fikri" efendi ben olmadığım gibi böyle bir mesele ile de alâkam yoktur. İltibası defetmek üzere bu tavzihimin Matbuat kanununun bahşettiği sarahate binaen ayni sahife, ayni sütunda aynen dercini rica ederim efendim."

İstanbul Birinci İcra dairesinde kâtip Hukuk fakültesi son sınıf talebesinden:

Fikri Hilmi

İzmirdeki İnfilâk

Barutun nasıl tutuştuğu anlaşılamıyor

İzmirden bildiriliyor: Buradaki barut infilâkı hadisesinin, tahkikat safhası büyük bir ehemmiyet almaktadır. Barutları taşıyan hamal hâdise etrafında şu malûmatı vermektedir:

" — Hâdise gün barutları taşıyordum. Ufak paket dağılmış olduğundan barutların bir kısmı dökülmüştü. Barutları toplarken bir ses: "Onlar öyle toplanmaz, bir kibrit çakın." diye bağırdı. Bu esnada hüviyeti anlaşılamıyan bir adam bir kibrit yakarak barutların üzerine attı. Ayıldığım zaman ben kendimi hasta hanede buldum."

Hamalın ve diğer iki şahidin bunu teyit eden ifadelerine rağmen bu hâdise karanlıktır. Diğer bir habere göre, böyle bir kibrit atma hâdisesi olmamış; yalnız bir yanık sigaranın barutların üzerine düşmesi üzerine infilâk olmuştur. Yangın esnasında yanan dükkânlar, şapkacı İlyas Ef., Mustafa Kâzım EEf. ve elbiseci Kohen EEf. lere aittir. Bu dükkânlardan biri sigortasız, diğerleri sigortalıdır.

Spor

Cuma Maçları

İSTANBUL, 19. A. A.— Cuma günü Kadıköyünde Fenerbahçe stadında zirdeki musabakalar icra edilecektir.

Saat	Dakika	
11	00	Süleymaniye 2 — Fenerbahçe 3;
13	30	Pera - Şişli ;
15	30	İstanbulspor - Süleymaniye (Şild Final maçı).
17	00	Fenerbahçe 1 — Beykoz 1;

Beykoz Zindeler yurdunun bir tebliği

İSTANBUL, 19. A. A.— Beykoz Zindeler yurdunun yeni heyeti idaresinden:

9-5-932 tarihinde akdedilen Kongrede yeni heyeti idare intihabı icra edilerek riyasete liman şirketi kâtibi umumisi ve C. H. F. sı Beykoz kazası reisi Reşat Yılmaz Beyefendi ikinci reisliğe, Beykoz kundura ve deri fabrikası kimyageri Dr. Nuri B. ve kâtibi umumiliğe İstanbul birinci hukuk mahkemesi memurlarından Ekrem Bey ve azalıklara Macar Sefareti tercümanı Saffet Bey ile tüccardan Emin bey ittifakla intihap edilmişlerdir.

İzmir'de Turing kulübünün kongresi

İZMİR, 19. A. A. — İzmir Turing kulübünün senelik Kongresi toplanmıştır. Turing kulübünün faaliyet ve ihtiyaçları hakkında müzakerat cereyan eylemiş, beynelmilel turizm ittihadına dahil olan ve merkezi İstanbulda bulunan Türkiye Turing ve otomobil kulübüne iltihaka müttefikan karar verilmiştir. Bu suretle İzmir Turing kulüp teşkilâtı da beynelmilel turizm teşkilâtının bir uzvu olmuştur. Kongre yeni idare ve murakabe heyetini seçmiştir.

Suriye Meclisi

Ne zaman açılacağı halâ belli değil

Halepten yazılıyor: Lübnan riyaseti cümhur intihabatı her gün biraz daha karışık bir şekil alıyor, Fransızlar efkârı umumiye karşısında intihabati bilâ müddet tehir ettiler. Şimdide Lübnana bir Fransız hâkim tayin etmek tasavvurundadırlar.

Diğer taraftan Suriye meclisinin ne zaman toplanacağı da bir mesele oldu. Meclisin mayısta toplanması ihtimali ileriye sürülmekle beraber son bahara da tehir edildiği şayi oldu. Bütün bunların hepisi de rivayet hududunu geçmiyor. Riyaseti cümhur makamına kimin geleceği de mühim meselelerden biridir. Şimdi en kuvvetli olarak iki namzet var: Biri sabık hükûmet reisi Damat Nami, diğeri Mehmet Ali Abittir. Bunlardan hangisinin mu makama geleceği henüz meçhuldur.

Âşar vergisi yetişmiyor muş gibi şimdi birde çekirge belâsı çıktı. Halep ve Hama cihetinde ottan ve yeşillikten eser kalmamıştır. Hattâ rivayet edildiğine göre Halep civarında zuhur eden çekirgeler yiyecek ot bulamadıklarından açlıktan ölmekte imişler. Bu haber, bu civardaki mahsul hakkında bir fikir vermeğe kâfidir. Buğday fiyatları bütün Suriyede gittikçe ve her gün yükselmektedir. Hükûmet te hariçten gelecek Buğdaylara ağır gümrük tarifeleri tatbik etmektedir.

Şimdi bir de gümüş para meselesi var: Eski Osmanlı gümüş paraları Halep, İskenderun ve civarında hali hazırda tedavül eden bir paradır. Son haftalarda bu para sukuta başlamış ve daha ve bir hafta evvel 17 mecidiye olan bir Osmanlı altını bu gün 21 1/2 mecidiyeye kadar yükselmiştir.

Yanlış mı Anlaşılmış?

Fransız ticaret odası umumî kâtibi ne diyor?

Paris'te çıkan "Je suis partout" gazetesi İsmet Pş. Hz. nin Rusya seyahatinden bahsederken, bu seyahatın siyasi sahadan ziyade iktısadî sahada ehemmiyeti olduğunu kaydettikten sonra 26 nisan tarihli Rus "Za İndüstrializatsia" gazetesinde : "Türkiye iktısadî bir Dumlupınar için harbediyor" başlığı altında neşredilen bir makaleden şu fıkrayı naklediyor: "Fakat Türk sanayiinin inkişafına ecnebi sermayeler kat'î bir mümanaat gösteriyorlar, ecnebi ithalâtının, bilhassa mensucat ithalâtının rekabeti,Türk teşebbüslerinin inkişafına mâni oluyor. Meselâ, son zamanlarda birçok gazeteler, Türk pamuk ve ipeklerini müteessir eden Japon dampinginin fena tesirlerine nazarı dikkati celbediyorlar. Fransız mahafili birçok defalar millî Türk sanayiinin tekâmülüne karşı kalkışmışlardır. Zira, İstanbul Fransız ticaret odasına nazaran, çiftçi olan Türklerin, sanayie kabiliyetleri yoktur. Şayanı dikkattir ki, bu vadide nasihatler Türk hükûmetine Türkiyenin malî ve iktısadî işlerini tetkike gelen mütehassıslar — meselâ Fransız Rist gibi — tarafından da verilmiştir."

Bu makalede Fransız Ticaret odasına atfedilen ittihamlar hakkında Fransız Ticaret odasi Umumî Kâtibi M. D. Valery ile görüştük. M Valery bize dedi ki:

— Ben hiç bir zaman Türkiyenin sanayi kabiliyeti yoktur, demedim. Ben yazdığım bazı makalelerde Türk sanayiinin günden güne inkişaf etmekte olduğundan bahsederek Türkiye bir ziraat memleketi olduğundan her şeyden evvel zirai istihsalâtını artırması lâzım geldiğini ve sanayi bahsinde biraz daha yavaş, fakat emin hatvelerle yürümesi lâzım geldiğini izah ettim. Hattâ çimento sanayiinden bahsederken Türkiyenin bir müddet sonra ecnebi çimentolarına ihtiyacı olmıyacağını söyledim. 25 şubat 1930 tarihli L'İnformation d'Orient" mecmuasında bir Türk gazetesinin neşriyatından mülhem olarak yazdığım bir makalede Türkiyenin vasat derecedeki sanayi için iyi anasıra malik olduğunu, ve Türkiyenin henüz birçok seneler büyük sanayie elverişli bir memleket olamıyacağını izah ettim, Bu fikirler ayni zamanda çıkan bir Türk gazetesinde de intişar etmiştir."

Maarifte

Yüksek ticaret mektebi bütçesi

Yüksek ticaret ve iktısat mektebi müdürü Hüsnü B. Ankarada mektebe ait bazı ıslahat meseleleri hakkında vekâletle temas ettikten sonra dün şehrimize avdet etmiştir.

Hüsnü B. dün bize dedi ki:

— "Mektebin bütçesi münasebetile Ankaraya gittim. Bütçenin hali hazır vaziyeti muhafaza edilmektedir. Tedrisat hakkındaki noktayı nazarımı arzettim. Esas itibarile muvafık görülmüştür. Önümüzdeki ders senesinde meclisi müderrisince verilen karara göre tedrisata başlanması için vekâletten direktif aldım."

Maarif teftişleri

Maarif vekâleti müfettişi umumilerinden Hasan Âli B. bugün berayı teftiş Boluya gidecektir. Ekrem B. de Adapazarına gidecektir.

Talebe birliği nizamnamesi

Millî Türk Talebe Birliği nizamnamesini hazırlamak için çalışan komite yakında mesaisini bitirecektir. Nizamnamenin esas hatları hazırlanmıştır.

Veda müsameresi

Vefa orta mektebi son sınıf talebesi bugün muallim mektebi konferans salonunda senelik veda müsamerelerini vereceklerdir.

Müsamerede Mahmut Yesari Beyin "Has bahçe" si temsil edilecektir .

Darülfünunda bir konferans

Yüksek muallim mektebi usulü tedris muallimi Sadrettin Celâl B. dün saat 16 de Darülfünun konferans salonunda "testler" mevzulu bir konferans vermiştir. Konferansta ilk mektep hocaları, muallim mektebi talebesi Maarif müdürü ve müfetişler hazır bulunmuşlardır.

Dişçi mektebi talebesi Bursada

Dişçi mektebi talebesi dün akşam berayı tenezzüh Bursaya gitmişlerdir. Tenezzühe şehrimizde tahsilde bulunan Bulgar talebe de iştirak etmiştir. Talebe yarın avdet edecektir.

Birinci sahifeden geçen yazılar

Otomobil Yarışı

[*Başı birinci sahifede*]

3 — Her sınıf otomobil handikap ile yarışa girebilecektir.

4 — Yarışı kazanan otomobillere Türing kulübü ve Milliyet gazetesi tarafından mükâfatlar verilecektir.

5 — Ayrıca her markadan kazanan otomobillere ait olduklarını acenteler tarafından mükâfatlar verilmesi için teşebbüsat yapılmıştır. Bazı mühim acentelerşimdiden mühim mükâfatlar vermeği vadetmişlerdir.

6 — Yarış 17 haziran cuma günü yapılacaktır.

7 — Kayıt muamelesi de mayısın yirmi beşinde başlayacaktır. Kayıt şeraiti yakında gazetemizde intişar edecektir.

Amatörler ve şoförler tarihî olacak olan bu ilk yarışa iştirak ediniz...

Birkaç gün sonra bu sütunlarda kayıt fişini göreceksiniz. Bunu doldurup Türkiye Türing ve otomobil kulübüne gönderiniz ve numaranızı alınız.

Tütün Konferansı

[*Başı birinci sahifede*]

rak eden Habip Edip Bey bu içtimaa riyaset etmiştir. Konferansın, bugünkü müzakerat seyrine nazaran üç içtima daha devam edeceği tahmin edilmektedir. Esasen Bulgar murahhasları salı günü Sofyada bulunmak mecburiyetinde olduklarını bildirmişlerdir.

Ajansın tebliği

İSTANBUL, 19. A. A. — Balkan tütün konferansı reisliğinden tebliğ edilmiştir.

Tütün konferansı bugün beşinci içtimaını akdetmiş ve bu içtimada üç memleket arasında muhtelif tütün piyasalarında vaki rekabet üzerinde görüşülmüş, istihsalât meselesine de temas edilerek bütün bu mesailin esaslı ve devamlı surette tetkik ve tezekkürü vazifesile de meşgul olmak üzere bir tütün Ofisinin teşkiline karar verilmiştir.

Üç memleketin iştirakiyle elzem ve zarurî görülen bu Ofisin merkezinin nerede olması icap ettiği de teemmül ve bu Ofisin İstanbulda olmasında ittifak edilmiştir.

Teşkili temennî edilen Ofisin vazife ve salâhiyetleri hakkında bir rapor hazırlanarak konferans heyeti umumiyesinin pazar günkü içtimaında yetiştirmek üzere Yunan heyeti murahhasasından M. Karamanos, Bulgar heyeti murahhasasından M. Nikolof ve Türkiye heyeti murahhasasından Hakı Nezihi Bey intihap edilmiştir.

Konferans pazar günü öğleden evvel saat 10,30 da bu projeyi tetkik ve müzakere ederek mesaisine nihayet verecektir.

Döviz hakkında izahname

[*Başı birinci sahifede*]

2 — Ecnebi nukudunu natık çek veya evrakı nakdiye ve diğer senedat, döviz hükmündedir. Ancak bunlardan vadeli olan alacaklar, vadeleri hulûlünden ve tahsilinden itibaren beyannameye tabidir.

3 — Eşhası hakikiye ve hükmiye, ellerinde bulunan dövizlerden hasran kendi mülkiyetlerinde bulunanlarla diğer şahısların mevduat ve matlûbatını beyannamelerinde müfredat suretile ayrı ayrı göstereceklerdir.

4 — Sermayesi ecnebi nükudu olan bankaların, sermayelerine müteallik dövizleri beyannameye tabi değildir. Bu bankalar, memleket dahilinde mukim hakiki ve hükmî şahısların, müesseselerindeki mevduat ve matlûbatını gene müfredatile bildireceklerdir.

5 — Devlet Bankası müessesolmıyan yerlerde döviz beyannameleri Ziraat Bankalarına ve Ziraat Bankası olmıyan yerlerde en büyük mal memuruna verilir.

6 — Memlekette muhtelif şubesi bulunan müesseselerin beyannameleri Merkez Bankasının tensibi dairesinde her şubece ayrı ayrı veya toptan bir merkezden verilir.

7 — Döviz beyannamelerinde bunun nereden temin ve tedarik edildiği hakkında izahat verilmesi lâzım değildir .

8 — Tahsili gününde Türkiyedeki bankalara satılan dövizler beyannameye tabi değildir.

9 — Seyahat veya tebdili hava veya bir iş takibi gibi sebeplerle Türkiye've müvakkaten gelen ecnebiler Türkiye'de mukim addolunmaz ve bu itibarla beyanname vermeleri lâzım gelmez

İsbu izahname 12904 numaralı bir kararname ile tasvip edilmiş ve yedinci maddede yazılı muhletlere 16 mayıs tarihi meb'

Devlet demir yollarında tensikat

[*Başı birinci sahifede*]

kında mazbatadaki mütaleaya nazaran kadrolarda yapılacak bu yeni tenzilâta rağmen kalacak personel eski hatlardan artan pratik ihtiyaçlara ve yeniden açılmış ve 932 senesi zarfında açılacak hatlarla birlikte bütün şebekeyi idareye kifayet edebilecek bir hadde kalmıştır.

Teşkilât

Encümen işin teknik ihtiyaçlarını tam bir isabetle takdir ve tayin eylemek mevkiinde bulunmadığı için hizmetlere hiç bir suretle halel gelmeyeceği hakkında idarenin dahi teminatını alarak kadrolar üzerinde yeni tenkihatı yapmakla iktifa eylemiş ve idarenin esaslı teşkilâtın da tadilât icrasına gitmekten şimdilik tevakki etmiştir. Encümen mazbatasında 931 senesinden başlayan halihazırdaki idarenin faaliyet ve muvaffakıyetlerini takdirle zikreylemiştir.

Mütehassıs

İdarenin teşkilât itibarile dahi tetkikile mevcut teşkilât kanununun bugünün ve memlekettimizin hakikî icaplarına göre tadili ve henüz tamamen halledilmemiş bulunan tarife mesailinin halli için icabında müdürü umumî salâhiyetile dahi istihdam olunabilecek yüksek ihtisası haiz bir ecnebi mütehassıs celbedilmesi hususunda 931 bütçe kanunile hükûmete verilmiş olan salâhiyetin 932 senesinde dahi devamı encümence temin olunmuştur. Bu mütehasssın şahsının taayyün eylediği ve gelmek üzere bulunduğunu Nafia vekili encümende ifade eylemiştir.

Ecnebi mütehassısın yapacağı tetkikata zamimeten idare faaliyetinin memleketimizin hakikî ihtiyaçlarına intibakı ve umumî devlet bütçesi müvazenesindeki vaziyeti noktai nazarından ihtiyaçlara çok yakından temas edebilecek mevkide olan alâkadar ve mes'ul zevat tarafından ayrıca tetkikat icra edilmesi dahi, iki taraflı tetkikatın mükayesesile daha salim netice lere varılabilmek ve encümenin bu baptaki tetkikatını teshil eylemek mülâhazasile, faydalı ve hattâ zarurî görülmüştür. Bütçe encümenince haziranda açıkta kalacak memurlara verilecek tazminat için bütçeye 50 bin liralık tahsisat konmuştur.

Aile mektebi

İdarenin Eskişehirdeki aile mektebinin bir pansiyon halinde idare edilmesi ve buranın Maarif cemiyetine devri takarrür etmiş ve bu iş için cemiyete 20 bin lira verilmesi münasip görülmüştür. Ancak Eskişehirdeki ilk mekteplerin halen idare nin mektebinde mukayyet bulunan talebeyi istiap edememesi ihtimali de derpiş edilmiş ve bu ihtimal varit olduğu takdirde bir sene müddetle mektepte tedrisat yapılabilmek üzere Maarif cemiyetine ayrıca 10 bin liralık yardım temin edilmesi muvafık görülmüştür.

Matbaa

Haydarpaşadaki matbaanın seddiyle idarenin matbaacılık işlerini Devlet matbaasında veya daha müsait şerait teklif eden diğer matbaalar varsa o matbaalarda yaptırması tasarruflu görülmüş ve bu suretle 30 bin lira kadar tasarruf temin edilmiştir. Resmî matbaalar hakkında alınacak esaslı tertibata intizaren matbaanın makine teşkilâtı şimdilik muhafaza edilecektir.

Mahrukat

Bütçenin mahrukata dair olan faslında 520 bin liralık tenzilât yapılmıştır. Bu tenzilâta saik idarenin bundan sonra kömürü daha ucuz fiatla elde etmesini temin için alınması takarrür eden tedbirlerdir. İdarenin kömürü Zonguldakta teselüm etmesi esası takarrür etmiş ve daha ucuza mal olan Liynit ve Ereğli havzasının tuvervant denilen kömüründen ve rekomboze kömüründen bir mahlûtun ve ayrıca kok kömürünün tecrübe edilmesi muvafık görülmüştür. Encümen istimal olunan kömür noktai nazarından daha iktısadî neticelere vardığı söylenen Rumeli şimendiferleri İşletme şirketinin bu hususta tatbik eylediği tedbirlerin tetkik edilmesini de ehemmiyetle tasviye ye lâyik görmüştür. Tesisat ve tevsiat masrafları faslında Haydarpaşa garının tamiratından kalan 60 bin liralık borç ile Haydar pş.da silonun lek tertibatını tevsi için lâzım olan tahsisat ile Haydarpaşa iskelesinde yapılacak hat ve Ankara - Beylikköprü hattının tahkimi için lâzım gelen tahsisat encümence kabul edilmiş ve fakat bütçenin darlığı dolayısile Toros tünelinin tahkimi için bütçeye ayrıca tahsisat konamamış, bunun tamirata ait umumî fasıldan tedricen yapılması münasip görülmüştür.

Erzurum hattının ahşap traversleri için istenen tahsisat kabul olunmamıştır.

Tazminat

Açıkta kalacak memurlara verilecek tazminatın idare bütçesinin darlığı dolayısile 931 senesine nisbetle daha dar hududa irca edilmesi zarurî görülmüştür.

Açıkta kalacak memur ve dahimî müstahdemlere beher tam hizmet senesine mukabil şehrî maaş ve ücretlerinin bir nısfı mikdarında tazminat verilecektir.

Memurların hizmet mebdeleri idarenin 931 bütçe kanununda tasrih edilen hükümler dairesinde hesap olunacaktır.

Bundan başka verilen tazminat açıkta kalacak memura diğer bir iş buluncaya kadar bir yardım mahiyetinde olduğundan idareden ayrıldıktan sonra derhal veya kısa bir müddet zarfında devlet teşkilâtında bir vazifeye tayin olunanlardan açıkta geçecek her ay ve küsuru için bir nısıf maaş hesabile istihkak kesbedecekleri tazminat mikdarından fazlasının istirdat edilmesi esası da lâyihaya ilâve edilmiştir.

Devlet Demiryolları şebekesi üzerinde meccanen veya tenzilâtlı ücretle seyyahatler tahdit edilmiş ve bu hususta hazırlanan bir cetvelle lâyihaya ilâve edilmiştir.

Terfiler

Encümen terfilerin idarede âhengi muhafaza edecek daha salim esaslara raptedilmesi için tadile mühtaç gördüğü teşkilât kanununda yeni hükümler derpiş edilmek üzere 932 senesi zarfında yalnız kıdem esasına göre terfilerin yapılması ve şikâyetleri mucip olmuş bulunan terfilerin müdirler encümenince yeniden gözden geçirilerek adalet ve hakkın icaplarına muvafık olmayarak yapılmış varsa bunların kıdem esasına irca olunması maksat ve gayesile bütçe lâyihasına ana göre ahkâm ilâve edilmiştir.

Yunan hükûmetinin borçları

ATİNA, 19 (Hususî) — Geçenlerde İngiltere sefiri hükûmeti namına haricî düyunun altınla tediyesi hakkında bir nota vermişti. Bugün de Fransa ile İtalya sefirleri bu mealde birer nota vermişlerdir. Yunan hükûmeti verdiği cevapta, haricî borçların altın para ile ödenmesine imkân olmadığını bildirmiştir.

Atina'da posta telgraf ve telefon memurlarının grevi

ATİNA, 19 (Hususî) — Posta, telgraf ve telefon memurları grev ilân etmişlerdir. Hükûmet muhaberatın inkıtaa uğramamasını temin için istar ettiği bir emirname ile bu idarede çalışan bütün memurları askere almış ve bunları mecburî surette çalıştırmağa başlamıştır.

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL (1200 m. 5) — 18 gramofon, 19,30 Vedia Rıza hanım, 20,30 opera, 21 İnci hanım heyeti, 22 tango.

BELGRAT (429,8 m.) — 20,30 konferans, 21,30 Keman konseri, 22,10 çingene musikisi.

BÜKREŞ (394,2 m.) — 21,40 gramofon, 22 musiki tarihi, 22,45 dans musikisi.

BUDAPEŞTE (550,5 m.) — 20,30 konferans, 21,15 opera orkestrasının konseri.

LONDRA (355,8 m.) — 20 askeri muzika, 22 orkestra konseri, 23,35 dans musikisi, 24,30 dans musikisine devam.

PARİS - RADYO (1725 m.) — 20 müstemlekât hakkında müsahebe 21 radyo konseri, 21,40 konser.

PRAĞ (488,6 m.)— 20 havadis 20,20 komedi, 21,45 orkestra konseri, 23,15 radyo jurnal, 23,20 Bratislavadan nakil.

ROMA (441,2 m.) — 20,50 gramofon, 21,45 konser, 22,30 komedi 23,55 havadis.

VARŞOVA (1411 m.) — 20,35 gramofon, 20,45 radyo jurnal, 21 musiki muşahabesi, 21,45 senfonik konser, 23,40 radyo jurnal, 23,50 dans musikisi.

VİYANA (517,2 m.) — 21,15 Vagnerin Rienzi operası, perde aralarında havadis.

İLÂN

28 Nisan 932 tarihinde yapılan ilânat üzerine Zafranbolu dahilinde vaki Turna ormanından Ziraat Vekâleti Celilesile mün'akit mukavelename ve şartname dairesinde şirket hesabına ağaç kat ve imal ve furuht işlerini deruhte eyleyen İnce Alemdar Zade Faik ve Rıza Beyler ile şirketimiz arasında mün'akit 9 Mayıs 932 tarihli tüccarî mukavelenamenin mer'iyeti tarihi olan 9 Mayıs 932 pazartesi gününden itibaren üç sene müddetle mümaileyhimin vuku bulacak imalât, münakalât ve muamelâtı tüccariye ve sınaiyeleri ve hertürlü taahüdatı maliyelerinden ve ya orman ve fabrika dahilinde veya bunların yollarında hüdanekerde zuhur edecek her türlü kaza tazminatından dolayı Karadeniz Orman Anonim Şirketinin şahsı hükmisini hiçbir veçhile borçlandıramayacakları gibi bilmukabele şirket de kendilerinden maktuan alacağı hissei temettüden ve devlete ait ve kendileri tarafından tesviyesi mukarrer her türlü bedelât ve rüsum ve tekaliften maada hiçbir suretle Faik ve Rıza Beyleri borçlandıramayacağı alâkadaranca malûm olmak üzere ilân olunur.

Karadeniz Orman İ: T. A. Ş.
Meclisi İdare Reisi: CEVAT
İnce Alemdar Zade
Faik
İnce Alemdar Zade
Ali Rıza

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden: Terekesine mahkemece vaziyet olunan Ahmet efendiye ait olarak: Kasımpaşada Sıra Berberler caddesinde 63-65 No. lu mağazada mevcut keresteler, kireç, boya, ve sair eşya açık artırma suretile 28-5-932 cumartesi günü saat 16 da satılacaktır. Talip olanların mezkûr gün ve saatta mahallinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Kadıköy icra dairesinden: Bir deynin temini istifası zımnında satılarak paraya çevrilmesine karar verilmiş olan çift aynalı ve mermerli ve çekmeceli berber takımı ve iki koltuk ve bir aynalı ve bir duvar saatı 30-5-932 pazartesi günü saat 14 te alenen açık artırma ile Kadıköy pazar mahallinde satılacağından talip olanların mahallinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur.

Sultanahmet üçüncü sulh hukuk hâkimliğinden: Müddei Emil Bruderlayin efendinin müddeialeyh İstanbulda eski sarçhane başında 39 numaralı mağazada İspro Mutafis efendi aleyhine ikame ettiği alacak davası üzerine gönderilen davetiyede müddeileyh bir semti meçhule gittiği mubaşir ve heyeti ihtiyariyesi tarafından verilen meşruhattan anlaşılmasına mebni on beş gün müddetle ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş ve mahkemeside 15-6-932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te talik kılınmış olduğundan yevmü mezkûrda bizzat mahkemede hazır bulunması veyahut tarafından musaddak bir vekil göndermesi aksi takdirde giyaben mahkemeye devam olunacağı tebliğ olunur.

Dr. Celâl Tevfik

Zührevî ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı: Sirkeci Muradiye caddesi, No 35.

SATILIK ve KİRALIK HANE

Beşiktaşta Kılıç Alide Alem Kadın sokağında 12 No. hane (6 oda mutbah, bahçe, kuyu ve tulumbası, terkos ve elektriği havı) satılık ve kiralıktır. Görmek isteyenler yanındaki haneden veya bekçiden anahtarı alabilirler. Görüşmek için de Milliyet matbaasına Nihat ve Nuri Beylere müracaat edebilirler.

DİSTOL Koyunlarda, Keçilerde, ve Öküzlerde bulunan kelebekleri öldürür, hayvanı yüzde yüz kurtarır. Her eczanede satılır.

Toptan satış için Reji han 2-3 No. ya müracaat. Yeni Postane arkasında, İstanbul.

Mösyö A. N. D Attaya

Amerika'da Chicopee Falls, Mass' da kâin of The Fisk Tire Export Co. nun resmî mümessili Mösyö A. N. D. Attaya İstanbul'a gelmiştir. Beyoğlunda KLÜP İSTANBUL'da bulunmaktadır.

İstanbul birinci ticaret mahkemesinden: 10-5-932 tarihli çarşamba günü saat 20 den Köstenceden hareket eden Türk bandırasını hâmil Çankaya vapuru Kalagra mevkiinden sonra fırtınanın şiddet ve vehameti hasebile vapur dahilinde mevcut hamulesinden bir kısmını denize attıklarına dair vapur suvarisi Salih Ahmet kaptan tarafından tanzim edilen 14 Mayıs 1932 tarihli rapor mahkememize verilmiştir. Deniz Ticaret kanununun 1065 inci maddesi mücibince bu bapta tetkikat icrası için 4-6-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 13,30 da kararlaştırılmıştır. Bu işle alâkadar olan herkes rapor alınırken yevm ve vakti mezkûrda mahkemede bizzat bulunmağa veya vekilini göndermeğe selâhiyettar olduğu ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğuna: Tamamına bin beş yüz lira kıymet taktir edilen Topkapıda Beyazıt ağa mahallesinde Aksaray caddesinde eski 102-104 yeni 10-4 numaralarla murakkam maa bahçe bir bap hanenin tamamı açık arttırmaya vazedilmiş olup 1 Haziran 932 tarihinde şartnamesi divan haneye taalluk edilerek 25 Haziran 932 tarihine müsadüf cumaertesi günü saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır, arttırmaya iştirak için yüzde yedi teminat alınır, müterakim vergiler ile belediye resimleri vakıf icaresi müşteriye aittir, icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faize ve masarife dair olan iddiaları ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrâkı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır, aksi halde hakları Tapu resimlerile sabıt olmayan satış bedelinin paylaşmasından harıç kalınılır. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre tevfiki haraket etmeleri daha fazla malûmat almak istiyenlerin 932-49 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

8 inci icra memurluğundan: Bir mahkûmbihin temini istifası hakkında yağ iskelesinde Saraf sokağında 4 numaralı yazıhanede bir para kasası ve iki adet Anadolu seccade halisi bahtı hacze alınmış ve furuhtu tekarrür eden 23-5-932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 12-13 kadar mahallinde furuht edileceğinden talip olanların yevmü mezkûrda memuruna müracaatları ilân olunur.

Devlet Demiryolları İlânları

Şebekemiz üzerinde işleyen yolcu ve muhtelit trenlerin vakti hareketleri 25 Mayıs 932 tarihinden itibaren aşağıda gösterilen şekilde değiştirilecektir. Ankara - Sivas ve Çankırı kısmı üzerinde bir değişiklik yoktur. Fazla malûmat almak isteyenlerin istasyonlara müracaatları ilân olunur.

		Muhtelit Tren:		Anadolu Sür'at:	
Haydarpaşa	H.	Her gün	19.25	Her gün	18,05
Ankara	M.	"	16,30	"	10,00
Ankara	H.	Her gün	12,25	Her gün	18,42
Haydarpaşa	M.	"	8,05		9.55
Eskişehir	H.	Pazartesi, Perşembe	11,50		
Ankara	M.	" "	20,32		
Ankara	H.	Cumartesi, Çarşamba	9,40		
Eskişehir	M.	" "	18,10		
		Muhtelit Tren:		Toros Sür'at:	
Haydarpaşa	H.	Cuma, Pazar, Pazartesi, Salı; Perşembe	11,50	Cumartesi, Çarşamba	10,40
Adana	M.	Cumartesi, Pazartesi, Salı, Çarşamba; Cuma	21,00	Pazar; Perşembe	14,10
Adana	H.	Cuma, Cumartesi, Pazartesi, Salı; Perşembe	7.30	Pazar, Çarşamba	14,15
Haydarpaşa	M.	Cumartesi, Pazar, Salı, Çarşamba Cuma	17,35	Pazartesi, Perşembe	18,55
		Muhtelit Tren:		Muhtelit Tren:	
Fevzipaşa	H.	Her gün	5,30		
Malatya	M.	"	14,40		
Malatya	H.	Cuma pazartesi çarşamba	15.10	Perşembe, Pazar, Salı	9,15
Fırat	M.	" " "	16,05	" " "	10,10
Fırat	H.	Perşembe, Pazar; Salı	11,00	CumaPazartesi,Çarşamba	17,00
Malatya	M.	" " "	12,14		18,13
Malatya	H.	Her gün	13,00		
Fevzipaşa	M.	"	22,25		
		Muhtelit Tren			
Eskişehir	H.	Cumartesi, Pazartesi, Perşembe	3,18		
Kütahya	M.	" "	6,15		
Kütahya	H.	" "	6,35		
Balıkesir	M.	" "	16,32		
Balıkesir	H.	Cuma, Pazar, Çarşamba	11,00		
Kütahya	M.	" " "	21,25		
Kütahya	H.	" " "	21,40		
Eskişehir	M.	Cumartesi, Pazartesi, Perşembe	00,35		

* * *

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan 16 kalem telefon santral kordonu, muşamba fırçası demir, tutkal, çelik kablo, dökmeci kumu; kokulu sabun; tuz ruhu; renksiz vernik vesaire gibi muhtelifülcins malzemenin pazarlığı 23-5-32 tarihine müsadif pazartesi günü icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 9 dan 11,30 a kadar mağazada isbatı vücut ederek tahriren fiat vermeleri bu baptaki malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümunelerinin beraber getirilmesi nümunesiz vuku bulacak teklifatın kabul edilmeyeceği ilân olunur. (2149)

Istanbul Belediyesi ilânları

Pazarlıkla kalorifer inşası

Haseki hastahanesine pazarlıkla kalörifer yaptırılacaktır. Talip olanlar keşif evrakını görmek için Levazım müdürlüğüne, pazarlık için de 23-5-932 pazartesi günü 301 liralık teminat makbuz veya mktubu ile saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (2156)

Büyükderede tesis edilmekte olan meyve fidanlığı için mevcut şartnamesi mucibince ve pazarlıkla bir motopomp alınacaktır. Talip olanlar tafsilât almak için Levazım müdürlüğüne pazarlık için de 52,5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 23-5-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî encümene müracaat etmelidirler. (2157)

Cerrahpaşa hastahanesinde mevcut müstamel bakır yemek kapları, koltuk, kanape, dikiş makinesi, baskül; saç ve çini soba; kilim bir mikdar hurda demir gibi eşyalar mahallen bilmüzayede satılacaktır. Talip olanlar 22 Mayıs 932 Pazar günü sabahleyin saat onda orada bulunack memuru mhsusuna müracaatları. (2158)

TÜRKİYE TERACÜMÜ AHVAL ANSİKLOPEDİSİNİN

3 üncü cildi 1 Haziran tarihinde intişar edecektir. 1930 - 1932.

İstanbul Vilâyeti Defterdarlığından:

Satılık arsa No. 1. eski Kurbağalıdere, yeni birinci Müradiye sokağı Hasanpaşa mahallesi, Kadıköy, bir tarafı üç harita No. lı mahal bir tarafı 26 No. lı arsa bir tarafı Müradiye sokağı bir tarafı Kurbağalıdere caddesile çevrilmiş 1600 arşındır. Tahmin edilen bedeli peşin para 600 lira, satış açık arttırma 21-5-932 15 Defterdarlıkta. (1818)

KAPPS Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu. İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında

Dr. HORHORUNI

Zührevî ve idrar yolları tedavihanesi
Beyoğlu, Taksim, Zambak sokak No. 41 Tel. B.O. 3152

İstanbul Vilâyeti Defterdarlığından:

Satılık tarla Arnavutköyünde Fenerli Hiristo sokağında kâin 4 No. lı 13 dönüm 525 arşından 12 parmak mikdarındadır. Üçte bir hissesi satılacaktır. Mezkûr hissenin muhammen bedeli 600 lira olup bedeli def'aten alınacaktır. Müzayede 21 Mayıs 932 cumartesi günü saat 15 te Defterdarlıktadır. (1817)

Satılık Tuğla, Mermer Taş ve Hurda Demirler

Eminönü Malmüdürlüğünden:

Vilâyet konağı bahçesinde mevcut tuğla, mermer taş, hurda demir ve saire 200 lira 60 kuruş muhammen bedel üzerinden açık arttırma usulile satılacaktır. İhalesi 22 Mayıs 932 pazar günü saat 10 buçukta yapılacağından şeraitini ve ecnasını anlamak

Beyoğlu Sulh mahkemesi başkâtipliğinden: 1) — Ehlihibre tarafından temamına (20000) lira kıymet tahmin ve taktir edilen, Beyoğlunda Bedreddin Mahallesinde Yaşmak Sıran sokağında 37, 39 numaralı ve "Avimeleh" hanı demekle maruf hanın gayri kabili taksim olmasından dolayi şuyuun izalesi zımnında furuhtuna dair Beyoğlu üçüncü sulh hâkimliğinden sadır olan karar üzerine gayri menkûl bir ay müddetle açık artırmaay vazedilmiştir; 2) — Gayri menkul kârgir ve beş kattan ibaret olup birinci katta dört oda bir helâ bir banyo ve bir matbah mevcuttur. Mahiye getirdiği kira miktarı elli liradır. İkinci katta ayni tertibatı havi olup mahiye getirdiği kira elli beş liradır. Üçüncü katın mahiye getirdiği kira elli iki buçuk lira olup, beş oda ve helâyı mühtevidir. Dördüncü kat halen boş ve beş odayi ve bir helâyi muhtevidir. Beşinci kat üç odayı ve bir helâyı mühtevidir. Mahiye getirdiği kira otuz liradır; 3) — Hanım fevkinde teraçe ve çamaşırlık mevcuttur. Hanım tahtında her apartımana mahsus kömürlük ve odunluk mevcut ve mahiye altı buçuk lira getiren bir dükkânı havidir; 4) — Gayri menkulün ipotek ve saire gibi bir ilişiği yoktur; 5) — Tapuda müseccel ve gayri müseccel hak sahipleri bu baptaki haklarını müspit vesikalarını bilibraz dosyelerine işaret ettirmeleri lâzımdır; 6) — Bu baptaki şartname 22 Mayıs 1932 tarihinde mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan şeraiti anlamak ve daha ziyade malûmat almak isteyenler mahkeme başkâtipliğine müracaatla izahat alabilirler; 7) — Müzayedeye iştirak edecek müşterilerin yüzde yedi buçuk nispetinde te'minat vermeleri mecburidir; 8) — İndelmüzayede gayri menkul, üzerinde kalan tarafından bedeli ihaleyi nihayet beş gün zarfında mahkeme veznesine tevdie mecburdur. Aksi taktirde müzayede fesh ve bundan mütevellit farkı fiet ve zarar bilâ hüküm kendisinden istifa olunacaktır; 9) — Gayri menkul 25 Haziran 1932 tarihine müsadif cumartesi günü saat on dörtten on altıya kadar Beyoğlu sulh mahkemesinde açık artırma ile satılacağından iştiraya talip olanların yevm ve saatı mezkûrde müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis trikotajçı Vitali Bohor efendinin borçlarına âit tetkikat hitam bulmuş ve tanzim kılınan sıra defteri dairede alacaklıların tetkiklerine hazır bulundurulmuştur. Müflis alacaklılarına altı ay ve bir senede ödenmek üzere % de (20) konğurdato teklif etmiştir. Bu cihetin müzâkeresi ve ikinci toplanma için tayin olunan 9-6-932 perşembe günü saat 14 te mükayyet alacaklıların ikinci iflâs dairesinde hazır bu

İki Hemşireler

İzmirden gelen meşhur Kemani Mevhibe, bançist ve muganniye NAZIRE Hanımlar Harbiye'de

BELVÜ

Bahçesinde her akşam: Alaturka saza iştirak etmektedirler

Büyük Tayyare Piyangosu

12 ci TERTİP 5 ci KEŞİDE

11 Haziran 1932 dedir.

Büyük ikramiye 50000 liradır

Ayrıca: 15.000, 10.000 liralık büyük ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

İstanbul Tramvay Şirketi Evkat Tarifesi

1932 senesi Mayısın 16 ıncı gününden itibaren ilânı ahire kadar muteberdir

	No	Hudut	HAREKET	Fasıla	İlk hareket	Son hareket
ŞİŞLİ-SEBEKESİ	10	Şişli - Tünel	Şişliden - Tünele	3 6	5.30	24.15
			Tünelden - Şişliye	10	5.50	24.35
	11	Kurtuluş - Fatih	Kurtuluştan - Tünele	15	23.07	23.37
			Tünelden - Kurtuluşa	30	23.30	24.00
	12	Harbiye - Fatih	Harbiyeden - Fatihe	5 6	5.38	1.00
			Fatihten - Harbiyeye	10	5.40	1.00
	14	Maçka - Tünel	Maçkadan - Tünele	15	20.34	23.50
			Tünelden - Maçkaya	30	21.00	24.00
	15	Taksim-Sirkeci	Taksimden - Sirkeciye	4 5	7.26	21.08
			Sirkeciden - Taksime	10	7.48	21.30
	16	Maçka -Beyazıt	Maçkadan - Beyazıta	7 8	6.23	24.07
			Beyazıttan - Maçkaya	14	6.04	23.25
	-	Maçka - E. önü	Maçkadan - E. Önüne	8	6.18	20.08
			E. önünden - Maçkaya	14	6.46	20.36
	17	Şişli - Sirkeci	Şişliden - Sirkeciye	8	6.47	19.51
			Sirkeciden - Şişliye	16	7.19	20.23
	18	Taksim - Fatih	Taksimden - Fatihe	15	7.56	19.22
			Fatihten - Taksime	25	8.34	20.00
	19	Kurtuluş - Beyazıt	Kurtuluştan - Beyazıta	9	6.00	22.37
			Beyazıttan - Kurtuluşa	15	6.45	23.22
	—	Kurtuluş - E. önü	Kurtuluştan - E. Önüne	9	7.17	19.44
			E. önünden - Kurtuluşa	16	6.45	20.15
BEŞİKTAŞ ŞEBEKESİ	22	Bebek - E.önü	B. taştan - Bebeğe		5.36	—.—
			„ E. önüne	5	5.42	—.—
			Bebekten - „	10	6.00	24.36
			E. önünden - Bebeğe	15	6.00	24.43
			„ - B. Taşa	30	—.—	1.16
			Bebekten - „		—.—	1.24
	23	Ortaköy - Aksaray	Ortaköyden - Aksaraya	10	5.40	21.10
			Aksaraydan - Ortaköye	16	6.25	21.55
	34	Beşiktaş - Fatih	Beşiktaştan - Fatihe	9	6.00	22.05
			Fatihten - B. Taşa	17	6.42	22.47
İSTANBUL-SEBEKESİ	32	T.kapı - Sirkeci	Aksaraydan - Topkapıya		5.12	—.—
			Topkapıdan - Sirkeciye	10	5.30	23.55
			Sirkeciden - Topkapıya	18	6.04	24.30
			Topkapıdan - Aksaraya		—.—	1.06
	—	Şehremini - Sirkeci	Şehremininden - Sirkeciye		6.39	19.59
			Sirkeciden - Şehireminine	10	7.09	20.09
	33	Y.kule - Sirkeci	Aksaraydan - Yedikuleye		5.16	—.—
			Yedikuleden-Sirkeciye	18	5.34	24.06
			Sirkeciden-Yedikuleye		6.08	24.40
			Yedikuleden-Aksaraya		—.—	1.16
	-	Samatya - Sirkeci	Samatyadan-Sirkeciye		6.33	20.03
			Sirkeciden-Samatyaya	10	7.03	20.33
	37	E.kapı -Sirkeci	Aksaraydan-Edirnekapıya		5.08	—.—
			Edirnekapıdan-Sirkeciye	10	5.31	24.16
			Sirkeciden-Edirnekapıya	20	6.01	24.46
			Edirnekapıdan-Aksaraya		—.—	1.16
	—	Atikalipaşa - Sirkeci	Atıkalipaşadan-Sirkeciye		6.31	20.01
			Sirkeciden-Atıkalipaşaya	10	7.06	20.26

Gedikpaşa Jandarma Satınalma komisyonundan

Yirmi beş bin yedi yüz seksen bir metre yerli yazlık elbiselik haki kumaşın kapalı zarfla münakasası 4 Haziran 932 cumartesi günü saat on birde yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için teminat ve teklifnamelerile mezkûr günde muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları. (2005).

Kiralık Souk Mekûlât ve Meşrubat Mahalli

Eminönü Malmüdürlüğünden: İstanbul Adliye dairesindeki Soğuk mekûlât ve meşrubat satış mahalli eski kirası olan 555 lira üzerindn açık arttırma usuliyle kiraya verilecekair. İhalesi 28-Mayıs-932 cumartesi günü saat 11 de yapılacağından şeraitini öğrenmek üzere Eminönü Malmüdürlüğüne müracaat dilmesi. (1873)

Bafra Malmüdürlüğünden:

2 Nisan 932 tarihinden itibaren dört senelik miri resmî ile beraber balık avlama hakkı müzayedeye konulan Bafra gölünün müzayedesinin bir ay zarfında pazarlıkla icra edileceği. (2042)

Tahtakurusu, sinek ve bütün haşaratı bir saniyede imha eden ve emsaline nazaran daha müessir; daha öldürücü olan yerli malı

FAYDA Yarı Yarıya Daha Ucuzdur

Bu Hanımın Hakkı var! Çünkü İPEKİŞ 'e Kavuşuyor

İPEKİŞ Muvakkat Satış Mağazasının Küşat Resmi Cumartesi Günü Saat 5 te (17) Yapılıyor.

Beyoğlu - Istiklâl caddesi No. 355

Öksürenlere: Katran HAKKI EKREM

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Banka kommerçiyale

İTALYANA

Sermayesi 700,000,000

(İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde, otellerde, vapurlarda trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit mahkamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakiki sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir.

EŞYAYI NEFİSE ELDEN SATIŞI

Bugün ve yarınki 21 Mayıs Cumartesi günleri sabahtan akşama kadar Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 207 numerolu (KİARİÇ) otelinde mevcut ve eşyayı nefisenin elden satışına devam olunacaktır.

Bunlar meyanında henüz temaşaya vazolunmayan eşya ve biblolar mevcuttur. Bir kısmı tadat olunmuştur.

Mükellef yatak odaları ve salon takımları ezcümle halis epok yani Fransanın ampir zamanına ait salon takımı, Meşhur artist Mille tarafından imal olunan ve 12 parçadan mürekkep mükellef Türk salonu, Viyananın (Portois ve Fix) fabrikasının limon ağacından mamul mükellef salon takımı, fevkalâde nefis markiteri salon masası ve (Bahüt) Fransız emsalsiz bronz avizeler, kıymettar seccade (Kristofl) çatal bıçak takımları, keten çarşaflar, kütüphane ve yazıhane takımı ve kadın yazıhaneleri, vesaire vesaire...

İNŞAAT SAHİPLERİ

Paranızın Kıymetini Biliniz!

Dokuz kuruşa yerli kiremidi varken, dört ay evvel 11 kuruşa satılan ecnebi kiremidini bugüp 16 kuruşa almakta zarardan başka bir fayda yoktur.

Zira **Kütahya** kiremitlerile ecnebi kiremitleri arasında metanet ve sair evsafça hiç fark olmadığı, hattâ **Kütahya** kiremidinin bir iki noktadan Marsilya kiremidine faik bile olduğu fennî tahlil raporlarile sabit olmuştur.

Kütahya Kiremidi 927 senesi 9 eylül Izmir sergisinde altın madalya almıştır.

Istanbul satış deposu: Galata kalafat yeri No. 74 Telefon; Beyoğlu 4298

İstanbul'un en nezih aile mecmaı olan

ÇİFTLİK PARKI

Her akşam gece yarısına kadar Şehrimizin rağbet ve teveccühünü kazanmış en maruf Hanım ve Beylerden mürekkep muhteşem Saz heyeti ve ayrıca mükemmel CAZBAND

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Bankamızın tahtı tasarrufunda olup ahiren ifraz edilen Beyoğlun'da Teşvikiye mahallesinde Harbiye caddesinde krokisi aşağıda mevcut arsalardan cepheleri Harbiye caddesine müsadif 1, 9 ve 8 parsel numaralı arsalar kapalı zarf usulile satılığa çıkarılmıştır.

Teklif edilecek bedelin beşte biri peşin olmak üzere mütebakisi dört sene ve dört müsavi taksitte ve senevî yüzde on buçuk faize tâbi olmak şartile ödenilecektir.

İhale 30 Mayıs 932 tarihine müsadif Pazartesi günü Ankara'da İdare Meclisi huzuru ile icra edilecektir.

(1) numaralı arsanın teminatı (1.118), (8) numaralı arsanın teminatı (1.240) ve (9) numaralı arsanın teminatı da (1.262) liradır.

Talip olanlar mufassal şartnamemizi görmek üzere İstanbul Şubemize veya Merkezde Emlâk servisine müracaat edebilirler. (2078)

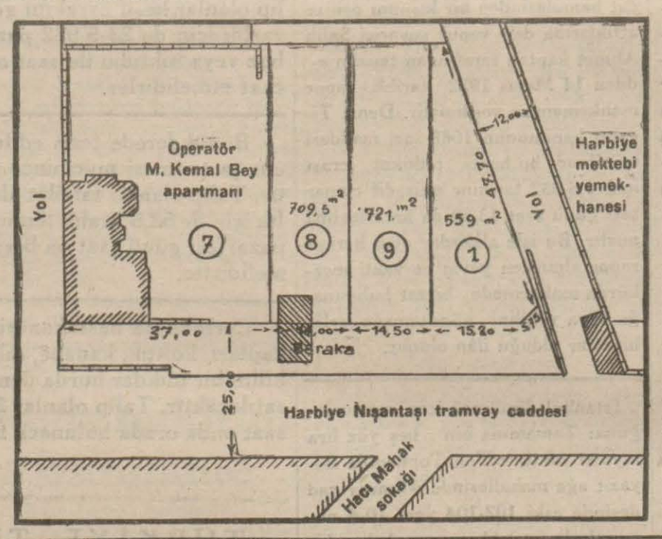

Askerî fabrikalar ilânları

As. Sn. Mp. i talebesi için 1 Haziran 932 tarihinden 31 Mayıs 1933 tarihine kadar bir sene zarfında alınacak koyun etinin 18 Mayıs 1932 tarihinde yapılan münakasada teklif olunan fiat pahalı görüldüğünden mezkûr etler bir hafta sonra tekrar münakasaya konulacaktır. 28 Mayıs 1932 cumartesi günü zevalden sonra taliplerin Tophanede Askerî San'atlar mektebinde Sa. Al. komisyonuna müracaat eylemeleri.

(22) (2136)

Sultanahmet ikinci sulh hukuk mahkemesinden: Müddei İhsan Rüştü B.in müddeialeyh İstanbulda çarşuyikebirde sahaflar sokağında 43 numaralı mağazada mükim halı tüccarı taş köprülü Ahmet Hicabi Beyaleyhine ikame ettiği tahliye davası üzerine gönderilen davetiyede müddeialeyhin bir semti meçhule gittiği mübaşiri ve heyeti ihtiyariyesi tarafından verilen meşruhattan anlaşılmasına mebni ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş ve muhakemesi de 25-6-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 13,30 a talik kılınmış olduğundan yevmi mezkûrda bizzat mahkemede hazır bulunması veyahut tarafından musaddak bir vekil göndermesi aksi takdirde gıyaben muhakemeye devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İstanbul 6 ıncı hukuk mahkemesinden: Mediha hanımın kocası olan Eyüpte Topçularda Şeyh Raşit efendinin köşkünde mükim Akif Şükrü efendi aleyhine ikame eylediği boşanma davasının tahkikatı ikmal edilmiş ve buna binaen müma-leyhe muameleli gıyap kararının keza ilânen tebliği kararğir olduğundan yevmü muhakeme olarak tayin olunan 18-6-932 cumartesi günü saat 14 te İstanbul asliye mahkemesi 6 cı hukuk dairesinde isbatı vücut edilmediği ve bu karara itiraz dahi edilmediği taktirde bilcümle vak'anın ikrar edilmiş addolunacağı malûmû olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Üsküdar 2 inci sulh hukuk hâkimliğinden: Üsküdarda Ayazma mahallesinde iskele caddesinde 40 No. lu sahilhanede sakin iken ahiren vefat eden ve terekesine mahkememizce vaziyet edilmiş bulunan mütekaidini askeriyeden Rıfkı Tevfik Beyden alacak ve borç iddiasında bulunanların bir mah ve veraset iddiasında bulunanlarında üç mah zarfında vesaik ve senedat kanuniyelerile birlikte Üsküdar ikinci sulh hukuk hâkimliğine müracaat eylemeleri ve aksi taktirde kanunu medeninin mevadı mahsusası ahkâmını tatbık olunacağını ilân olunur.

---

3 üncü Kolordu ilânları

K. O. ve 1 inci fırka kıtaatı ve Haydarpaşa hastahanesi için aşağıda mikdarı ve ihale tarih ve saatleri yazılı odunlar ayrı ayrı şartnamelerle ve kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin teminat ve teklifnamelerile komisyonumuza müracaatları.

(237) (1697)

1,458,000 kilo yemeklik odun 25-5-932 çarşamba günü saat 15 te K. O. merkezinde.

1,541,000 kilo yemeklik odun 25-5-932 çarşamba günü saat 16 da 1 F. ve Hayradpaşa hastahanesinde

* * *

Çatalca müstahkem mevki kıtaatı ihtiyacı için 35,000 kilo arpası alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 26-5-932 pazartesi günü saat 15 te komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları.

(256) (1853)

* * *

İstanbul ve Beyoğlu, Üsküdar cihetlerinde bulunan kıtaat ve müessesatile hastahaneler ve mekteplerin erzak yem ve ekmek nakliyatları münakasası kapalı zarfla yapılacaktır. İhalesi 16-6-932 çarşamba günü saat 11 de komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminat ve teklif mektuplarile vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları.

(320) (2122)

Fatih sulh 3 üncü hukuk hâkimliğinden: Aksarayda sinekli bakkalda müezzin sokağında 13 numaralı hanede mükim sağır Kemal bey mahdumu Kadri efendiye ayni hanede sakine halâsı Hatice hanımın 14-5-932 tarihinde vasi tayin edildiği alâkadaranın malûmu olmak üzre ilân olunur.

SÜ-DO-RONO

PERTEV

TERLEMEYE MANİ OLUR.

Gedikpaşa Jandarma Satınalma komisyonundan

Yirmi üç bin üç yüz on metre yerli yün kışlık elbiselik kumaşın kapalı zarfla münakasası 4 Haziran 932 cumartesi günü saat on beşte yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr günde muayyen saate kadar teminat ve teklifnamelerile komisyonumuza müracaatları. (2004)

Istanbul sıhhî müesseseler

Mübayaa komisyonu riyasetinden

Sıhhî müesseselere 1 Haziran 932 tarihinden 31 Mayıs 933 tarihine kadar lâzım olan bir senelik sadeyağı, et, ekmek, pirinç, şeker, sabun, süt, yoğurt ve alelumum kuru erzak ile taze sebze ve mahrukat ve mekûlâtı hayvaniye ve aşı hayvanatı tanzim edilen olbaptaki şartnameleri veçhile ve kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konulmuştur.

Bunlardan et, ekmek, süt, yoğurt, ve sadeyağı 7 Haziran 932 salı günü saat 14 te yaş sebzeler ile şeker, pirinç, sabun ve emsali kuru erzakile mekûlâtı hayvaniye 8 Haziran 932 çarşamba günü saat 14 te ve alelumum mahrukat ile dana ve sair aşı hayvanatı 14 Haziran 932 salı günü saat 14 te fiatlar haddi lâyık görüldüğü takdirde ihale edilecektir.

Bu baptaki şartnameleri görmek ve fazla izahat almak istiyenlerin mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (1963)

Istanbul Liseler mübayaat komisyonundan:

Komisyonumuza merbut Muallim mektepleri, Lise ve Orta mekteplerle mülhak pansiyonlarının 1/6/932 tarihinden 1/6/933 tarihine kadar bir senelik erzak, sebze ve mahrukat ve saire ihtiyaçları kapalı zarf usulile münakasaya ve ekmek kırıntılarile yemek artıkları müzayedeye konulmuştur.

Fiatlar mutedil görüldüğü takdirde bunlardan (sebze, et, ekmek, süt, yoğurt, sabun, odun; mangal kömürü ile hayvan yemleri 31/5/932). (Sadeyağı, zeytinyağı, zeytin tanesi, un, irmik; makarna; kuskus; şehriye; 7/6/932). (şeker, kaşar peyniri, beyaz peyniri, yumurta, salça, patates; sovan 14/6/932) - (pirinç, nohut; mercimek; börülce; bezelye; kuru fasulye, kuru meyva 21/6/932) - (kok ve maden kömürleri, vakum, mazot yağları, gaz, benzin ile ekmek kırıntıları ve yemek artıkları 28/6/932). tarihlerine müsadif salı günleri saat 15 te ihale edilecektir. Şartnamelerini görmek istiyenlerin İstanbul E. lisesindeki kaleme ve münakasaya iştirak edeceklerin de bu baptaki teminatı muvakkatelerini Liseler Muhasipliği veznesine yatırdıktan sonra makbuzlarile birlikte Cağaloğlunda kâin Maarif dairesindeki komisyonumuza müracaatları. (1822)

Yozgat C. Müddeiumumiliğinden:

1 — Yozgat hapsanesinin 1-6-932 tarihinden mayıs 933 nihayetine kadar bir senelik ekmek ihtiyacı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnamenin musaddak sureti hapsane müdürlüğünden alınacaktır.

3 — Teklifnameler 30-5-932 pazartesi günü saat 16 ya kadar komisyon reisine verilmiş bulunacak ve bu suretle verilecek teklifnameler ayni saatte C. M. umumiliği makamında açılacaktır.

4 — Ekmek yerli unun birinci nevinden olacaktır. Muhammen bedel 9450 liradır.

5 — Münakasaya iştirak edeceklerin 710 lira muvakkat teminat vermeleri lâzım geleceği ilân olunur. (1814)

SANAYİ MAKİNALARI

HİLMİ NAİLİ

CROSLEY MOTORLARI

İSTANBUL ŞİRKECİ NUR-HAN N°21

Morf ve Şürekâsı Türk İpek Mensucat Fabrikası Şirketi

Şirketinin tasfiyesine memur intihap olunduğumuzdan mezkûr şirkette alacağı bulunanların ve yine medyun olanların kanunu ticaret ahkâmına tevfikan bir ay zarfında 4 cü Vakıf Han 4 cü kat 23-25 No. da tasfiye heyeti teşkil eden Avukat İsmail Ratıp ve Hamdi Halim B. lere müracaat eylemeleri ilân olunur.

İsmail Ratıp, Hamdi Halim

Bebek'te

Mobilyalı 6 odalı

Apartıman kiralıktır

Bebek'te Arslanlı konağa müracaat. Tel Bebek 86

DAKTİLO ARANIYOR

Fransızçaya vakıf bir Türk daktilo Hanım aranıyor. "E" rumuzile İstanbul 176 numerolu posta kutusu adresine tahriren müracaat olunması.

MİLLİYET MATBAASI